Dün Mecliste bütçe müzakeresine başlandı, bazı bütçeler kabul edildi

AKŞAM

M. Mussolini bir gazeteciye Avrupada harb olmasını ummadığını söyledi

Sene 18 — No. 6323 — Fiatı her yerde 5 kuruş

SALI — 26 MAYIS 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Italya, Hindistanda halkı ayaklandırmak istiyormuş

Radyoda Hind lisanile yapılan neşriyat hakkında Avam kamarasında sualler soruldu

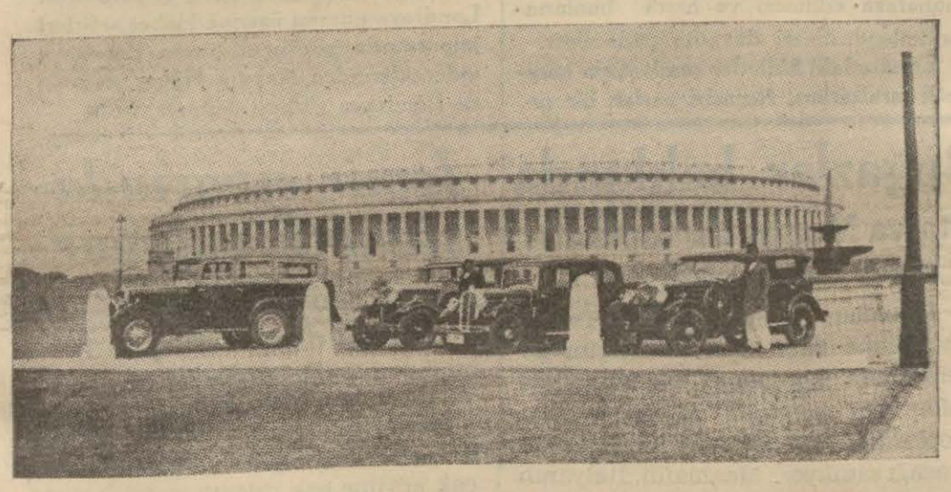

Hindistanın merkezi olan yeni Delhide valii umumî sarayı

Londra 25 (Akşam) — Avam kamarasında dün hariciye nazırı M. Edene bir çok sualler sorulmuştur. Mebuslardan biri şu suali sormuştur:

— İtalyanlar arapça ve hint lisanı ile radyoda muntazaman tahrikâmiz neşriyat yapıyorlar. Hindistanda ve Filistinde halkı İngiltere aleyhine teşvik eden bu neşriyat hakkında ne düşünüyorsunuz?

Hariciye nazırı şu cevabı vermiştir:

— Hükûmet bu meseleyi lâyik olduğu ehemmiyetle tetkik ediyor. Şimdiden İtalya hükûmetinin nazarı dikkatini celbetmiştir.

— İngilterenin Adis Ababa sefirinin geri çekileceği söyleniyor, doğru mudur?

(Devamı 4 üncü sahifede)

Ankara - İstanbul hava seferlerine başlandı

Mecidiye köyünde bir tayyare istasyonu yapılması kararlaştırıldı

Ilk tayyare 3 yolcu getirdi ve öğleden sonra yine 3 yolcu ile hareket etti

Ankaradan ilk yolcu tayyaresinin gelmesine ait resimler: Pilot seyir defterini dolduruyor, yolcular tayyareden iniyorlar, üç yolcu muharririmize seyahat intibalarını anlatıyorlar, Ankara ile İstanbul arasında işlemeğe başlayan yolcu tayyaresi

İstanbul - Ankara arasında muntazam hava seferlerine dünden itibaren başlanmış ve ilk yolcu tayyaresi şehrimize gelmiştir.

Tayyare dün Ankaradan saat 10 u 6 dakika geçe hareket etmiş ve Ankara üstünde bir tur yaptıktan sonra doğru İstanbul yolunu tutmuştur. Tayyarenin, bir saat 50 dakikada, saat 12 de buraya gelmesi beklenirken vaktinden on altı dakika evvel 11 i 44 dakika geçe gelmiştir.

Tayyarede üç yolcu vardı. Gümrük

(Devamı yedinci sahifede)

Avrupada harp olacak mı ?

M. Mussolini bu suale "Hayır„ cevabını verdi

Paris 25 (Akşam) — M. Mussolini, İntransigeant agzetesinin muharririni kabul etmiştir. M. Mussolini muharririn suallerine şu cevapları vermiştir:

— İngiliz - İtalyan münasebatı hakkında mütalâanız nedir?

— İngiltereden hiç bir şey istemiyoruz. İngiliz topraklarında gözümüz yoktur. Bu hususta her türlü teminatı vermeğe hazırız.

— Avrupada harp olacak mı?

— Hayır. Ben sulhü muhafaza için bütün kuvvetimle çalışıyorum ve çalışmakta devam edeceğim. Fakat bu mesele milletlerin alacağı şekle bağlıdır.

— Milletler Cemiyetinde kalacak mısınız?

— Şimdiye kadar kaldık. İstikbalde de kalacağımızı umarım.

— Habeşistanın idaresi nasıl olacak-?

— Şimdilik Habeşistan askerî idare altındadır. Bunun yerine yavaş yavaş sivil idare kaim olacaktır.

— Habeşistanın imarı için ecnebî sermayesinden istifade edilecek midir?

— Bugün için böyle bir şey düşünülmüyor.

Milletler cemiyeti

M. Boncour ıslahata lüzum görmiyor

Paris 25 (Akşam) — Fransız Hariciye nazır vekili ve Milletler cemiyetinde daimî delegesi M. Paul Boncour bir gazeteciye beyanatında demiştir ki:

— Milletler cemiyetinde islahat yapılmasına lüzum görmüyorum. Bugünkü paktla her türlü ihtimallere karşı hükümler vardır. İş bunların iyi bir surette tatbik edilmesindedir.

Bir yıldırım 4 kişiyi öldürdü

Diyarıbekir havalisine fındık ve ceviz büyüklüğünde dolu düştü

Diyarıbekir 24 (Akşam) — Son yağmurlar Diyarıbekir vilâyetine bağlı Yukarı Hatik köyünden Osman oğlu Hasan, Bahri karısı Fatma, Halit kızı Esma, Abdülhamit karısı Emine, Aziz karısı Rahime, hemşiresi Hediye ve Hasan karısı Sultan koyunları sağmak üzere köye üç kilometre mesafedeki bir tepede ağaçlar altında bulundukları sırada yanlarına yıldırım düşmüştür.

Yıldırımdan Fatma, Esma ve Emine adındaki kadınlarla Hasan derhal ölmüşler, diğer üç kadın simsiyah bir renk alarak pek ağır bir surette hastalanmışlardır.

Yağmurlar bütün şiddetile devam etmektedir. Bu havaliye iri fındık cesametinde dolu düşmüştür. Çermik kazasına bağlı Çüngüş köyü civarına da ceviz ve yumurta büyüklüğünde dolu düşmüştür. Dolu ekinlerle bağlara mühim zarar vermiştir.

Dün mecliste bütçe müzakeresine başlandı

Maliye vekilinin nutkundan sonra bir çok mebuslar tenkidlerde bulundular

Hüsnü Kitapçı hariçten şeker ithalini mantıksız buldu. Berç Türker şehirlerde büyük inşaattan şimdilik vazgeçilmesini söyledi ve tasarruf tavsiye etti. Maliye vekili cevap verdi

Ankara 25 (Telefon) — Meclis bugün Abdülhalik Rendanın riyasetinde toplandı ve yeni bütçe kanununun müzakeresine başladı. Maliye vekili bu münasebetle şu beyanatta bulundu.

Maliye vekili Fuad Ağralı 1936 bütçesinin memleketimizin müdafaasını, imarını, ziraat ve sanayileşme cephesinden inkişafını, Türk milletinin irfan ve refahını temin gayesile hazırlandığını söyledikten sonra yeni sene bütçesinin tahliline girişmeden evel 1935 bütçesi tatbikatının neticelerini hulâsa etmiş ve demiştir ki:

Maliye vekili Fuad Ağralı

935 BÜTÇESİ TATBİKATI

— Bu bütçenin, tahliline girişmeden evvel, son ayını kapatmak üzere bulunduğumuz 1935 bütçesi tatbikatı neticelerini hulâsaten arzetmek isterim.

Yüksek heyetinizce kabul ve tasdik buyurulan 1935 senesi bütçesi mütevazin olarak 195 milyon lira idi. Bu bütçenin tatbik mevkiine girdiği sırada zarurî ihtiyaçlar arasında bulunan tuz ve şeker gibi iki mühim maddenin halkımızca ucuzca tedarik edilebilmesini temin maksadile iki kanun kabul buyurulmuş idi. Bu kanunlar bütçe tahminatına giren varidattan 7,5 milyon liralık bir tenzili ibap ediyordu. Bu kanunların tatbiki neticesinde bu maddelerin istihlâk mikdarı yüzde 30 derecesinde bir tezayüd göstermek itibarile bu tedbir vatandaşların ihtiyaçlarını tatmin hususunda çok faydalı ve meşkûr netice vermekle beraber kısmen de bütçede bu vergilerden açılan boşlukları doldurmuştur.

Bundan başka diğer vergi membalarımızda da inkişaflar görülmüştür. bugün elimizde bulunan 11 aylık varidat hesaplarımıza göre 1935 senesinin 11 ayı zarfında 180 milyon lira tahsilât yapılmıştır. Geçen senelere kıyasen son aylık tahsilâtımız bu hesaba katılırsa 1935 senesi bütçesini 200 milyon liralık bir tahsilât ile kapatmış olacağımızı kuvvetle ümid edebiliriz. Şu vaziyete göre 195 milyon liralık varidat tahminimizden demin arzettiğim 7,5 milyon lira nisbetindeki tenzilât telâfi edildikten başka beş milyon lira derecesinde bir varidat fazlasiyle 1935 bütçe hesaplarını kapatmış olacağız. Bu fazlanın mühim bir kısmı istihlâk mevzularındaki vergilerde görünmekte olmasına göre halkımızın refaha doğru gitmekte olduğu neticelerini çıkarabiliriz. Bunu da Cumuriyetin müsbet mesailerinin semereleri olarak zevkle ve şükranla kaydetmek isterim.

936 BÜTÇESİ TAHLİLİ

Maliye vekili bütçenin 212 milyon 764 bin lira ve mütevazin olarak umumî heyete sunulduğuna işaret ederek:

(Devamı yedinci sahifede)

Behice ve Hüseyin dün serbes bırakıldılar

Bunların Sarıyer cinayeti ile alâkaları olmadığı anlaşıldı

Behice adında bir kadın Dok amelesinden Hüseyin adında bir adam olduğu halde Kapalıçarşıda bir elmas yüzük satarken Emin adında bir kuyumcu bunun altı sene evvel kendi dükkânından çalınan bir yüzük olduğunu iddia ederek Behiceyi polise yakalatmış, fakat yapılan tahkikat neticesinde yüzüğün bu adamın dükkânından çalınan yüzük olmadığı anlaşılmıştı.

Behice evvelâ bu yüzüğü Samsunda birinden aldığını söylemiş, sonra da yüzüğü aldığı kadının orada öldüğünü iddia etmiştir. Zabıta bu sözlerden şüphelenerek yüzüğün bir yerden çalınmış olması ihtimalini göz önüne almış ve bunu meydana çıkarmak için tahkikatı genişletmiştir.

Bundan bir kaç sene evvel Sarıyerde madam Elmasyan adında bir kadının evinde öldürülerek mücevherlerinin çalınması meselesi hatıra gelmiş ve bu yüzüğün o zaman katiller tarafından madam Elmasyandan alınarak satılmış olması ihtimali de göz önüne alınmıştır.

Bunun üzerine zabıta tahkikatını bu noktadan genişletmeğe lüzum görmüştür. Fakat bugüne kadar yapılan tahkikat neticesinde yüzüğün madam Elmasyana ait olduğuna dair henüz katî bir delil bulunamamıştır. Yüzüğü satarken yakalanan Behice adındaki kadınla yanındaki Dok amelesinden Hüseyin de serbes bırakılmışlardır. Alâkadar zabıta âmirleri de bu yüzük hikâyesinin madam Elmasyan cinayetile alâkadar bulunduğuna dair henüz elde hiç bir delil bulunmadığını söylüyorlar. Polis ikinci şube müdüriyetî tahkikata devam ediyor. Yüzüğün Samsun civarında bir yerden çalınmış olması ihtimali de düşünülerek bu hususta tahkikat yapılmak üzere keyfiyet Samsun zabıtasına bildirilmiştir.

Son dakika

Kudüste resmî binalara bombalar atıldı

Arap şehirlerinin belediyeleri 1 Hazirandan itibaren greve başlıyorlar

Kudüs 26 (Akşam) — Resmî binalara bombalar atılmıştır. Müsademelerin önüne geçmek istiyen polisler nümayişçilerin tecavüzüne uğramışlardır. Dört arap motörü Yafanın açıklarında bir yahudi vapuruna tecavüz etmişler, vapura bombalar atmışlar, yolcular ile tayfalara ateş etmişlerdir.

Deniz polisi yetişerek mütecaviz arapları yakalamış ve Telavive kadar vapuru muhafaza altında bulundurmuştur. Arap belediye reislerinin kongrelerinin İngiliz memurları tarafından menedilmesini protesto etmişlerdir. Talepleri kabul edilmezse 1 haziranda itibaren Filistindeki arap şehirleri belediyeleri grev ilân edecekler, belediye hizmetlerini tatil edecekler, caddelerden ve sokaklardan çöpleri toplamıyacaklardır.

Nablüs şehrinde şimdiden belediyenin grevi başlamıştır. Nablüste araplar ile museviler arasında vukubulan müsademede 2 arap ölmüştür. Hayfa civarında bir arap köyü müşterek para cezasına mahkûm edilmiş, köylüler bu para cezasını vermediklerinden köyden dört rehine alınmıştır.

Şehir civarında işliyen otobüslere tecavüzler yapılmış ve seferlerin tatiline mecburiyet hasıl olmuştur.

Adis Ababadaki İngiliz müfrezesi geri alınmıyacak

Londra 26 (A.A.) — İngiliz elçiliğinin himayesi için gönderilmiş olan takviye müfrezesinin Adisababadan geri alınıp alınmıyacağı hakkında Avam kamarasında sorulan bir suale cevab veren M. Eden, Habeş hükûmeti merkezinde durum emin bir halde olmadığı için bu müfrezenin geri çekilmiyeceğini ve İtalyan hükûmetinin de bundan haberdar edilmiş olduğunu bildirmiştir.

Blum kabinesi 4 haziranda iş başına geçiyor

Hariciye nezareti için Boncour, Şotan ve Delbosun namzetliği ileri sürülüyor

Paris 26 (Akşam) — Yeni Fransız meclisi önümüzdeki pazartesi günü açılacaktır. İlk celseye meclisin en yaşlı mebusu riyaset edecektir. Bu, Liyon mebuslarından biridir. Meclis, perşembe günü münaziünfih mebusluk intihabatı için kararını verdikten sonra divan riyasetini intihab edecek ve reisicumhur, yeni kabinenin teşkili için yeni meclis reisile derhal müşaverelere başlıyacaktır.

M. Leon Blum yeni kabinenin listesini gelecek perşembe günü reisicumhura verecektir. Hariciye nezareti için Kamil Şotan, Paul Boncour ve İvon Delbosun isimleri ileri sürülmektedir. M. Paul Boncour, gene Milletler cemiyetinde Fransanın daimî murahhası olacak, Kamil Şotan da kendisine bu vazifede yardım edecektir.

Yeni kabinenin ilk iş olarak bir umumî af projesile sanayide haftada kırk saat çalışma hakkında iki kanun lâyihasını meclise tevdi edeceği söyleniyor.

Belçika kabinesi değişiyor

Sosyalist partisi reisi başvekil olacak

Paris 26 (Akşam) — Debats gazetesi, Belçikada sosyalist partisi reisi M. Vanderveldin yeni kabinenin teşkiline memur edileceğini yazıyor. Esasen Belçika sosyalist partisi katolik partisinden 7 mebusluk fazla kazanmıştır. Binaenaleyh şimdiki başvekil M. Van Zeelandın mevkiini sosyalist partisi reisine bırakması pek tabiî bir neticedir.

Rex partisine gelince nihaî zafere kadar mücadeleye karar vermiştir. Bu parti meclisi dağıtmak ve yeni intihabat yaptırmak emelindedir.

M. Mussolininin yeni bir nutku

Roma 25 (A.A.) — Dün Mussolini meydanında B. Mussolini de hazır olduğu halde mühim bir jimnastik nümayişi yapılmıştır.

Nümayişin sonunda M. Mussolini, nümayişi tertip ve icra edenleri tebrik ederek şöyle demiştir:

Balilla'lar, piştarlar, siz, faşist vatanın size tevdi edeceği vazifelerin uhdesinden gelmek için mükemmel bir surette hazırlanıyorsunuz.

İngiliz - Mısır müzakeresine yeniden başlandı

Kahire 25 (A.A.) — İngilizlerle Mısırlılar arasındaki müzakerelere tekrar başlanmıştır.

İsveç kabinesi çekilecek

İstokholm 25 (A.A.) — Siyasî mahafil, başvekilin askerî teşkilâtın ıslahı hususunda burjuva partilerile yapmış olduğu müzakerelerde uğradığı müşküllerden dolayı haziran ayı içinde bir kabine buhranı çıkacağını beyan etmektedirler.

Almanlar filolarını arttıracaklar

İngiliz Sovyet müzakeratı Berlinde alâka ile takip ediliyor

Berlin 26 (Akşam) — Sovyetlerin Baltık denizinde donanmalarını takviye etmek istemeleri ve İngiltere ile Sovyet Rusya arasında deniz silâhlarının tahdidi için Londrada cereyan eden müzakerelere burada derin bir alâka ile takib edilmektedir.

Şayet Sovyetler, Baltık denizinde harb gemilerini arttıracak olurlarsa o zaman Almanya hükûmeti, Londra hükûmetine baş vurarak İngiliz ve Alman bahrî kuvvetlerinin nisbeti hakkında evvelce Londrada imzalanmış olan mukavelenin tadilini istiyeceklerdir.

Yunan kralı Kefalonyada

Atina 25 (A.A.) — Kral ile veliahd adalarda yaptıkları seyahate devam ederek Kefalonyaya gelmişler ve Kefalonya saylavı başbakan Metaksas tarafından selâmlanmışlardır.

Ada halkı kralı hararetle karşılamıştır.

Adis - Ababadaki türklere yardım

Ankara 25 (A.A.) — Adis - Ababadaki son kargaşalıklar esnasında yerli halk tarafından tecavüze uğrayan, zarar gören Türk tebaasına yardım olmak üzere kızılay tarafından oradaki maslahatgüzarlığımıza 1000 lira gönderilmiştir.

Kraliçe Mari vapuru

Londra 25 — İngiltere kralı, kral olduğundanberi ikinci defa tayyareye binerek Londradan Southamptona gitmiştir. Annesi ve diğer hanedan erkânı trenle yola çıkmışlardır. Kral ve hanedan erkânı Kraliçe Mari vapurunu gezmişlerdir. Kral evvelce vapuru gezmiş olduğundan annesine kendisi her tarafı göstermiştir.

Bu Sabahki Telgraflar

Londrada Necaşiyi istikbal hazırlığı

İtalya aleyhinde büyük nümayişler tertip edilmesinden korkuluyor

Londra 25 (Akşam) — Habeş imparatoru, Kaptvan kruvazörü cuma günü Cebelüttarıka vasıl olacak ve karaya çıkacaktır. İmparator Cebelüttarıkta iki gün kalacaktır. Pazar günü Alanya posta vapurile İngiltereye hareket edecektir. Negüş mütenekkiren seyahat ediyor.

LONDRADA HAZIRLIK

Londra 25 (A.A.) — Havas ajansından: İngiltere hükûmeti, Necaşinin yakında İngiltereye vuku bulacak ziyareti dolayısile müşkül bir vaziyette bulunmaktadır. Habeş imparatoru, kendisine teveccühkâr olanların kâffesini kendi davasına müzaheret ettirmeğe çalışmak tasavvurundadır. Necaşi, siyasî faaliyette bulunmıyacağına dair teminat vermemiştir.

Tahtını tekrar ele geçirmek için bir propaganda mücadelesi yapacağı tahmin edilmektedir. İmparator, İtalyaya karşı tatbik edilmekte olan zecrî tedbirlerin muhafaza edilmesi ve hattâ bunların şiddetlendirilmesi davasını güdecektir.

Londradaki Milletler cemiyetinin hararetli taraftarları, Necaşiyi parlak bir surette istikbal etmeğe hazırlanmaktadırlar. Necaşinin Londrada bulunmasının İtalya aleyhinde büyük nümayişler yapılmasına sebebiyet vermesi ihtimal dahilindedir.

HABEŞ SEFİRİ LONDRAYA GİDECEK Mİ?

Ankarada bulunan Habeş sefiri M. Margüz perşembe günü şehrimize gelecektir. Söylendiğine göre imparatorun Londraya gitmesi üzerine Habeş sefirleri imparatorla görüşmek üzere Londraya gideceklerinden Ankara Habeş sefirinin de Londraya gitmesi ihtimali vardır.

Cürmümeşhudların muhakeme usulü

Yeni lâyiha meclis ruznamesine alındı

Ankara 25 (Telefon) — Cürmü meşhudların muhakeme usullerine dair hazırlanan kanun lâyihası meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyiha suçluların muhakemeleri hakkında yeni hükümleri ihtiva etmektedir.

Lâyihaya göre ağır ceza mahkemelerinin vazifesi dışındaki cürmü meşhudlarla kabahatlar hakkında takip ve duruşma bu kanun hükümlerine tabi olacaktır.

Suçtan zarar görenlerin zabıta memurlarına ağızdan şikâyetleri suçlu hakkında takibat yapılmasına kâfidir.

Bir suç işlendiği zaman zabıta yakalanan adamı tanzim edeceği zabıt varakasını, delillerle birlikte vakit geçirmeden ayni günde cumhuriyet müddeiumumîliğine teslim edecektir. Cürmü meşhudlarla vazifeli mahkeme, cumhuriyet müddeiumumîsi tarafından sevkedilir edilmez başka işlere tercihen cürmü meşhud maznunlarının duruşmasını yapacaktır. Bu duruşmanın bir celsede bitirilmesi lâzımdır.

Bu kanuna göre verilecek tevkif kararlarına itiraz edilmiyecektir. Kanun hükünleri meclisin tasdikinden sonra 1 eylül 936 tarihinden meriyete girecektir.

Gemide facia

Kaptanla iki tayfa zehirli gazlardan ölmüşler

Paris 26 (A.A.) — Versay civarında feci bir kaza vukubulmuştur. Bir romorkörün sahibi, bazı tamirat için anbara inmiş fakat aradan bir müddet geçtiği halde güverteye çıkmadığından iki gemici de tekneye inmişlerdir.

Bunlar da geri çıkmamışlar ve bu sefer yakın bir romorkörde çalışmakta olan iki Cezairli anbara inmişse de bunlar da geri çıkmamışlardır. Bunun üzerine acele itfaiyeye haber verilmiş ve beşinin de öldürücü gazden zehirlendikleri anlaşılmıştır. Bunlardan yalnız en son inen iki Cezairli kurtarılabilmiştir.

Hindenburg balonu gene yola çıktı

Friedrişhafen 26 (A.A.) — Hindenburg balonu dün akşam saat 20,40 da cenub Amerikasına hareket etmiştir. Balonda mühim miktarda hamule ve ezcümle Rio de Janeyro için bir tayyare, kırk yolcu ve 200 bin mektub vardır.

Viyanada tevkifler

Viyana 26 (Akşam) — Polis prens Starhembergin şatosuna tecavüz maddesinden dolayı 90 kişiyi tevkif etmiştir.

M. Titülesko Moskovaya gidiyor

Sofya 25 (Akşam) — Bükreşten bildirildiğine göre, M. Titülesko, Sovyet hariciye komiseri M. Litvinofun daveti üzerine, Küçük itilâfın haziranın 18 indeki toplantısından sonra Moskovayı ziyaret edecektir.

Bukingham sarayı satılmıyor

Londra 25 (Akşam) — Bukingham sarayının satılacağı hakkındaki haber doğru değildir.

Boğazlar hakkında

İtalya Montreux toplantısına itiraz etmiyecek

Romadan 22 mayıs tarihile Temps gazetesine bildiriliyor: İtalyanın 20 haziranda Boğazların tahkimi için Montreux şehrinde yapılacak olan toplantıya hiç bir itirazda bulunmıyacağı sanılıyor. Maamafih, İtalyanın bu konferansta tamamile plâtonik bir vaziyet muhafaza etmesi pek muhtemeldir. İtalya hükûmetinin zecrî tedbirler lâğvedilmedikçe her hangi bir Avrupa meselesinin halli için müsbet bir surette teşriki mesai etmeğe muvafakat etmiyeceği malûmdur.

Üsküdar ve Beykoz mal müdürleri

Üsküdar mal müdürü Cemal Bitlis defterdarlığına, dahiliye vekâleti muhasebe tetkik memuru Ekrem Beykoz mal müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Komün ihtilâli

Pariste yapılan geçit resmi saatlerce sürdü

Paris 25 (A.A.) — Sosyalistlerle komünistlerin 1871 Komün ihtilâlinin hatırasını yad için dün Pere-Lachaise mezarlığında «Federeler duvarı»nda yapmış oldukları merasimin geçid alayı saat 14 de başlamış ve akşama kadar devam etmiştir. Önünde ihtilâl hareketi reislerinden bir çoğunun kurşuna dizilmiş olduğu meşhur duvar, kırmızı bir kumaşla örtülmüş idi. İhtilâlci muharrir Henri Barbusse'ün mezarı kırmızı çiçeklerin altında kalmış idi.

Alayın en önünde «Komün mütekaidleri» gidiyor ve bunların bayraklarını komün ihtilâline iştirak etmiş bulunan ve miktarları ender olan ihtiyarlardan biri taşıyordu.

Bunları takiben sosyalist ve komünist şefleri geliyordu. Bunların arasında bulunan bilhassa B. Blum, hararetle alkışlanmıştır. Arkalarından iki partinin mensupları, sendikalar, cumhuriyetçi eski muharipler ve münevverler gelmişlerdir.

Trotzki'nin dördüncü enternasyonali mensuplarına asıl komünistler yuha diye bağırmışlar ve Pere Lachaise mezarlığına girmelerine mâni olmuşlardır. Ufak tefek bazı hadiseler olmuştur.

Avusturyada

Başvekil M. Şuşniğin yeni bir nutku

Viyana 25 (A.A.) — B. Şuşnig, aşağı Avusturyada Gaenserndrof'da müteveffa Dolfusun hatırasını teyid için vücuda getirilmiş olan «Yurd»un küşad resminde şöyle demiştir:

«Bütün yapıcı kuvvetlerin bir araya gelmesini ve herkesin birleşmesini istilzam eden millî temerküz devresine vasıl olduk. Bu sebepten dolayı vahdetinizi muhafaza etmenizi ve her müşküle göğüs germeğe hazır bulunmanızı sizden rica ederim.»

Bundan sonra «Vatanseverler cephesi»ne mensup memurlara hitap eden B. Şuşnig şöyle demiştir:

«Önümüzdeki ayların ve bilhassa Haziran ayının parolası şu olacaktır: Söz söylemeniz icabettiği zaman söyliyeceğiniz sözü vatanperverlik duygusundan mülhem olarak ve daima millî temerküz lehinde söyleyiniz ve sulhü tehlikeye sokmak isteyenlerin mazarratlarını defedecek surette hareket ediniz.

İzmir civarında şiddetli yağmur

Ulucak köyünü sular bastı bir kadın, 7 hayvan boğuldu

İzmir 25 (Telefon) — İzmir civarına bilhassa Kemal paşa kazasının Ulucak köyüne çok şiddetli yağmur yağmış ve biraz sonra da şiddetli dolu düşmeğe başlamıştır. Ulucak köyünü seller basmıştır. Bir kadın ve 7 hayvan boğulmuştur.

Dünkü fırtına

Dün havada ağır bir sıcaklık vardı: Sabahleyin ağır bulutlar gökyüzünü kaplamıştı. Bir aralık yağmur yağması ihtimali de vardı. Fakat yağmur beklenirken öğle vakti müthiş bir fırtına kopmuş, âdeta bir kasırga halini almıştır. Yarım saat kadar her taraf toz içinde kalmıştır. Fakat bu kasırga çok devam etmemiş, hava düzelmiş, ortalık sükûnet bulmuştur.

Divriğin haritası alınıyor

Divrik (Akşam) — Buranın haritası alınmakta ve plânı hazırlanmaktadır. Bu işle uğraşan M. Gibanda bir aya kadar işin biteceğini söylemektedir.

Gürültü mücadelesi

Vapurlar lüzumsuz yere düdük çalamıyacaklar

Belediye, deniz ticaret müdürlüğüne yaptığı tebligatta vapur, motör ve sair bütün deniz nakliye vasıtalarının ne gibi bir vaziyet zuhurunda düdük çalabileceklerini bildirmiştir.

Bu tebligata göre bu nakliye vasıtaları iskelelerden hareket etmeden önce düdük çalmıyacaklardır. Vapurların gerek hareket, gerek muvaselet saatleri malûm olduğu için iskeleden kalkarken düdük çalmağa lüzum görülmemektedir. Ancak sis zamanları ile yolda ansızın karşılarına çıkan bir nakliye vasıtasına işaret vermek üzere düdük çalacaklardır. Buna riayet etmeyen kaptanlar, belediyece cezaya çarptırılacaklardır.

İngilizlerle yeni ticaret anlaşması müzakeresine başlanıyor

Ankara 25 (Telefon) — İngilizlerle yapılacak yeni bir ticaret anlaşması müzakerelerine yarın (bugün) başlanacaktır. Müzakerelerde bulunmak üzere üç kişilik bir İngiliz heyeti bugünkü ekspresle şehrimize gelmişlerdir.

Beş mahkûm hapishaneden kaçtı tutuldu

İzmir 25 (Telefon) — Çeşme hapishanesinin duvarını delerek kaçan beş ağır ceza mahkûmu Çeşmeye yakın Alaçatı nahiyesi ormanlarında tutulmuşlardır.

Fenerbahçenin yıldönümü

Fenerbahçe kulübü, yıl dönümünü kutlulama şenliklerini 5 temmuza tehire karar vermiştir. Avusturya ve yahut Çekoslovakyadan o tarihte çok kuvvetli bir takım getirtmek için muhabere devam ediyor. Evvelce de yazdığımız gibi meşhur Sindelar gibi Avusturya millî takımına beş oyuncu veren Austria takımının getirilmesi ihtimali çok kuvvetlidir.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Yerli mallar sergisi

Yerli mallar sergisi bu sene erken açılacak, eskilerinden çok daha mükemmel olacak denilirken, şimdi galiba hiç açılamıyacak gibi görünüyor.

Bu birdenbire insana pek fena tesir yapıyor ve ayni zamanda hayret uyandırıyor ama, düşünülecek olursa, işte o kadar şaşılacak bir şey pek görülemez.

Yerli mallar sergisini ilk tertib ettiğimiz zamanlarda, yeni başlamak üzere olan millî endüstriyi halka göstermek icab ediyordu. Memleketimizde ufak tefek fabrikalar bizi bazı Avrupa masnuatından kurtarmak için çabalarken biz onların daha mevcudiyetlerinden bile haberdar değildik. Onun için, ilk sergileri gezenler: A! Bizde bunlar da yapılıyormuş! Diye bir hayret ve memnuniyet ifade ettiler. Bilmediklerini öğrendiler.

Yerli mallar sergisi bir reklâm hizmetini gördü. Serginin tertip tarzındaki iptidailik göze çarpmadığı gibi serginin bir satış mağazası halinde idaresi de o kadar garip gelmedi. Kalbimizde vücut bulan millî bir memnuniyet ve iftihar hissi her şeye galebe çaldı.

Fakat, yerli mallar sergisinin bu şekilde devam edemiyeceğini takdir etmek lâzımdı. Bunu düşünmedik. Sergi karmakarışık, sıkıntılı büyücek ve intizamsız bir satış mağazası olmaktan kurtulamadı. Âdeta, hikmeti vücudunu kaybetti.

Bahusus, ilk senelerden sonra, himaye sisteminin kuvvetlenmesi sayesinde sanayi daha dikkate değer surette inkişaf ettiği için, sergi asıl mânasına lâyık bir hüviyet almak icab ederdi.

İşte bu nokta gözönünde tutulmayınca, sergi âdeta lüzumsuz bir teşrifat haline düştü. Bundan dolayıdır ki bugün sanayicilerimizin çoğu sergiye iştirakte bir mâna göremiyorlar. Yoksa kendiliklerinden ona talib olurlardı.

Ya bir geniş yerli mallar pazarı yapalım, ya bir sergi açalım. Her sene açılacak bir sergide yeni yeni terakki adımlarını gösterebilecek kadar çabuk ilerliyeceğimize emin isek millî endüstri sergilerini böyle sıklaştırmakta bir mâna tasavvur edilebilir. Fakat bu iptidaî şart temin edilmedikten sonra, o kadar isticalde de bir sebep kalmaz zannederiz.

Sonra, tertib edilecek sergilerin ilmî ve terbiyevî bir kıymeti bulunması lâzım geleceğini de hatırlamalıyız. Bir mektebin dar koridorlarile bir kaç salonuna sıkışmış bir yerli mallar sergisi olamaz. O mektep salonları, o teşkilât ilk günler için vazifelerini yaptılar, halkı teşvik hususunda hizmet ettiler. Bu teşkilâtı düşünenlere ve başa çıkaranlara teşekkürlerimizi ifade ettikten sonra, artık endüstri hayatımızın yeni safhasına tekabül edecek surette muntazam bir sergi beklediğimizi söylemek sırası gelmiştir.

Akşamcı

Kendisile beraber yaşamak istemeyen kadını yaraladı

Galatada Seher adında bir kadınla Ali adında biri uzun zaman beraber yaşadıktan sonra kavga ederek ayrılmışlardır. Aradan birkaç gün geçtikten sonra dün gece Seher misafirliğe gittiği bir ahbabından evine dönerken Ali önüne çıkarak kadına gene beraber yaşamalarını teklif etmiştir.

Seher bu teklifi kabul etmeyince Ali hiddetlenerek bıçakla kadının suratını parçalamıştır. Seher hastaneye kaldırılmış, Ali yakalanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Eski eserler

Sultanahmette yeni mozaikler bulundu

Sultanahmedde Arasta sokağında eski eser aranmasına devam ediliyor. Şimdiye kadar yapılan hafriyatta çok kıymetli ve ehemmiyetli eserler çıkarılmıştır. Geçen sene bulunmuş olan mozaiklerin devamı araştırılmakta idi. Bu araştırmalar iyi bir şekilde neticelenmiş ve Sultanahmed camii hizasına doğru çok güzel eserler bulunmuştur. Profesör Bakster bu sahada geniş bir şekilde tedkikatına devam etmektedir.

Aygır deposunun karşısındaki kolda yapılan hafriyat neticesinde gene birçok insan iskeletleri ve kafatasları bulunmuştur. Bunlar tedkik edilmek üzere Ankara antropoloji müzesine gönderilmişlerdir.

Hafriyat sahasının her tarafında Bizans saraylarının duvarlarına tesadüf edilmiştir. Fakat bu kısımlarda toprak çok fazla olduğundan sarayların meydana çıkarılması uzamaktadır.

Bir çorap hırsızı adliyeye verildi

Bir seyyar satıcının işportasından çorap çalmaktan suçlu Marko adında biri dün adliyeye verilmiş, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir.

Itfaiye kongresi

İstanbul belediyesi namına itfaiye müdürü gidiyor

Haziran başında Viyana ve Salizburgda toplanacak olan beynelmilel itfaiyeler kongresine İstanbul belediyesi de davet edilmiştir. İstanbul belediyesi namına kongreye itfaiye müdürü İhsan iştirak edecektir. İhsan, ay başında şehrimizden hareket edecektir.

Berlin ticaret ataşemiz geldi

Berlin Türk elçiliği ticaret ataşesi Avni Türkiye ile Almanya arasındaki ticarî münasebat hakkında tedkikatta bulunmak üzere şehrimize gelmiştir. Avni, barsakçı ve yumurtacı tacirlerle görüşmüştür. Bu temaslarında son imza edilen Türk - Alman ticaret muahedesinin tatbiki etrafında tacirlerin fikrini alacak, ihtiyaçlarını araştıracaktır.

Ekalliyet mekteplerine yardım

Ekalliyet mekteplerine yapılacak yardım için belediye bütçesine on bin lira konmuştu. Bu para 100 mektep arasında 75, 100, 150 lira olmak üzere taksim edilmiştir. Paranın tediyesine yakında başlanacaktır.

Buz bayiliği

Karaağaç buz fabrikası ser bayiliği için açılan münakasa neticelenmiştir. Talipler arasında en müsaid şart gösteren eski bayi Ömer Lütfi ve ortaklarına baş bayilik beş sene müddetle ihale edilmiştir. Yeni bayi, yapacağı mukavelede İstanbulun her tarafında buz bulundurmağa mecbur olacaktır.

Borçlu, alacaklının kafasını yardı

Mahmudpaşa civarında bir handa Ali ve Ramazan adlarında iki kişi dün alacak yüzünden kavga etmişlerdir. Kavgada borçlu Ramazan büyük bir demir çekici ile Alinin kafasına vurarak tehlikeli surette yaralamıştır. Fazla kan zayi eden Ali baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Zabıta Ramazanı yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Klakson yasak

Yol ortalarında kollarını sallayarak yürüyenler ne olacak?

Belediye katî emri verdi: Otomobiller dünden beri klasionlarını söküp attılar. Yerine, evvel zaman bisikletlerinin lâstikli borularını çalıyorlar. Otomobil kullananlar bundan şikâyetçi. Uzaktan kolay kolay duyuramıyacakları için var hızlarile araba süremiyecekler.

Peki amma, yol ortalarında ellerini kollarını sallayarak dolaşanlar, kaldırımdan kaldırıma, ağır ezgi yavaş yavaş, etraflarına bakmadan yürüyenler ne olacak! Klakson yasağından sonra, karşıdan karşıya geçilecek yolları tesbit etmek zarurî oldu. Eğer halk caddelerde dilediği gibi gezmekte devam ederse, klaksonları kaldırmak faydalı değil, zararlı olacaktır.

Ilk kurban

Evvelki gün bir kişi denizde boğuldu

Havalar ısınınca deniz kazaları başladı. Ömer, Ali, Hüsnü ve Mustafa adlarında dört kişi evvelki gün Yenikapı sahilinde denize girmişlerdir. Suda yüzerlerken bunlardan Mustafa sahilden açılmış ve bir müddet sonra kuvveti kesilerek bağırmağa başlamıştır.

O sırada oradan geçen bir kayıkçı Mustafayı sudan çıkarmıştır. Mustafa hastaneye kaldırılmışsa da fazla su yuttuğundan biraz sonra ölmüştür.

Bir kadının bacakları kesildi

Fındıklıda bir mensucat fabrikasında işçi Berta adında bir Musevî kadını bundan on gün evvel fabrikanın kazan dairesinde çalışırken birdenbire kazan patlamış ve kadın kaynar sular içinde kalarak bacakları yanmıştır. Kazadan sonra yaralı Bertanın fabrika idaresi tarafından ilk tedavisi yaptırılmış ve kadın evine gönderilmiştir.

Fabrika idaresi o zaman kazayı zabıtaya haber vermemiştir. Aradan on gün geçtikten sonra Bertanın bacaklarındaki yaralar büyümüş ve kangren olarak bacakların kesilmesine lüzum görülmüştür.

Kazayı vaktinde haber vermediğinden dolayı fabrika idaresi hakkında zabıta tahkikata başlamıştır.

İstanbulun yeni maliye kadrosu geldi

Haziranın başında tatbik edilecek olan İstanbulun yeni maliye kadrosu dün vekâletten gelmiştir. Yeni kadro tedkik edilmeğe başlanmıştır. Bütün alâkadarlara tebliğ edilecektir.

Yeni kadroda maliye emrinde kalacak olan memurlarla bina ve arazi vergilerinin idarei hususiyeye devri üzerine maliyeden belediyeye geçecek olan memurlar tefrik edilmiştir. Hangi memurların maliye emrinde kalacağı, hangilerinin idarei hususiyeye geçeecği bugün belli olacaktır.

Yeni kadro ile maliye teşkilâtında bazı değişiklikler de yapılmaktadır.

Denizyolları idaresinin yaptıracağı vapurlar

Denizyolları idaresinin yaptıracağı vapurlar için yeniden müzakerelerde bulunmak üzere dün, Felemenk vapur tezgâhları mümessillerinden müteşekkil bir grup şehrimize gelmiş ve temaslara başlamıştır. Vekâletle bizzat görüşmek için Ankaraya gitmiş olan Alman gurupu şehrimize dönmüştür. Bu gurupla da anlaşma hasıl olamamıştır.

Balıkpazarı

Mütehassısın fikri alındıktan sonra istimlâk yapılacak

Belediye, iki sene evvel Eminönü ile Eyüp arasındaki yolu genişletmek üzere Balıkpazarı ve civarındaki binaları istimlâk etmeğe karar vermiş ve bu karar üzerine bir itirazları varsa bildirmelerini emlâk sahiplerine tebliğ etmişti.

Alâkadarların belediye tebligatına verdikleri cevap üzerine belediye istimlâk komisyonu marifetile kıymet takdir edecek, bu kıymeti alâkadarlara bildirecek, razı olanlara parası verilecek, itirazı olanların da ya pazarlık yolile, yahud mahkeme marifetile hakları temin edilecektir.

Belediye, elinde kâfi para olmadığı için bu işi ilerletememiştir. Hattâ Gazi köprüsü yapılmadan evvel Unkapanı ve civarındaki istimlâki tamamlamak istediği halde, sırf gene parasızlıktan dolayı Unkapanı istimlâkini de neticelendirememiştir.

Belediye bu teehhür üzerine Balıkpazarı ve Unkapanının ileride alacağı şekil hakkında M. Prouste'nin fikrini sormağa karar vermiştir. Şehircilik mütehassısının mütaleası alındıktan sonra istimlâke başlanacaktır. İki sahada istimlâk edilecek binalar bine yakındır.

Bir vapur kaçtı

Kaptan azil haberini duyunca limandan uzaklaştı

Bir müddet evvel limanımızdan geçip Köstenceye petrol almak üzere giden İngiliz bandıralı Böme vapuru evvelki gün tekrar limanımıza gelmiştir. Vapurun sahipleri Londradan telsizle hükûmetimize müracaat ederek, kaptanın vazifesine nihayet verdiklerini ve vapuru teslim almak üzere başka bir kaptan gönderilinceye kadar vapurun muhafaza edilmesini, vazifesine nihayet verilen kaptanın vapuru terketmesinin kendisine tebliğini bildirmişlerdir.

Vazifesine nihayet verilmiş olan kaptan vaziyetten her nasılsa haberdar olmuş ve vapuru limandan hareket ettirerek kaçırmıştır. Vapurun içinde 12000 İngiliz liralık petrol bulunmaktadır. Vapurun Boğazdan çıkıp çıkmadığı telsizle sorulmuştur.

Bir erkeği döven kadın üç gün hapse mahkûm oldu

Ömer adında birini dövmekten suçlu Emine adında bir kadın dün Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Eminenin suçu sabit olduğundan üç gün müddetle hapsine ve 26 lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Bir hamal başka bir hamalı yaraladı

Beşiktaşta bir fabrikaya yük taşımakta olan Said ve Paşo adlarında iki hamal dün iş yüzünden kavga etmişlerdir. Kavgada Said bıçakla Paşoyu ağır yaralamıştır. Vakaya polis el yokmuş, yaralı Paşo hastaneye kaldırılarak Said yakalanmıştır.

Telefon şirketi heyeti umumiyesi bugün toplanıyor

Telefon şirketi heyeti umumiyesi bugün şirket merkezinde toplanacaktır.

ARADA SIRADA:

BEKLİYECEĞİZ

Güzel Sanatların din dokunukluğu ile geliştiği kurumlarda, İsanın her resmi Usta elişi sayılırdı. Bu Usta elişleri zamanla kalburdan geçirildi. Binlercesinden beş onu sayılır kaldı. Bir tanesi de Seville ilinde büyük bir klisededir. Flamandiyalı ressam Pedro dö Kampana'nın yaptığı bir resimdir: İsa çarmıhtan iniyor.

Arcanlı biri, sık sık kliseye gider, saatlerce bu resmin önünde dururmuş. Günlerden bir gün de, resmin önünden ayrılamaz olmuş. Gün ölmüş, sular kararmış, klisenin zangoçu, arcanlının vakti unutmasına körlük tezcanlı olmuş. Arcanlının omuzuna dokunmuş:

— Usta, demiş, ne bekliyosunuz?

Adam irkilmiş, silkinmiş ve sadece demiş ki:

— Çarmıhtan insin diye bekliyorum...

Güzel Sanat, yüreklerde inanı tazeliyen kudrettir.

***

Türk musikisi, halkın mırıldandığı ezgilerden doğacak diyorum. Türk orkestrası, Halk temlerinden işlenmiş senfoniler çalsın, Türk sanatkârının sesi, işlenmemiş ham maddeyi, orkestranın yoğurduğu aslı bozulmamış akordlarla, küçük dilinin ucunda bülbülleştirsin istiyorum. Öyle bir senfoni dinleyeyim, ki sesler kulağımı okşarken, kendimi Anadolunun bağrında sanayım, müzik susunca yerimden kımıldıyamayım.

— Ne bekliyorsun?

Diye sorarlarsa, kulağımda çobanın yanık kavalı, yaylalarımı, ormanlarımı, yamaçlarımı okşayan meltemlerin nefesi, yüreğimde memleketimin alanlı havası:

— Davar dönsün diye bekliyorum! cevabını vereyim.

***

Ne zaman: Ham madde halinden çıkarılmış Halk türküleri söylenecek, Orkestra ile Halk havaları çalınacak diye duysam koşuyarum; koşuyorum değil, kanatlanıp uçuyorum. Ve her seferinde kolum kanadım kırılıyor.

Cemal Reşidin türkülerini dinlediğim zaman, kusuru türküleri söyleyen yabancı şivelere yükledim. Fakat Konservatuarın son konserinde orkestra ile çalınan Adana havasını dinledikten sonra, bu işin, Batı ustalarını toyca taklidden ibaret olmadığını daha iyi anladım.

Bugüne kadar dinlediğim armonize edilmiş halk havalarında ve halk türkülerinde, kendi ezgimi, kendi duygumu, kendi ruhumu bulamadım amma, gene de o bestelere kötü, kepaze diyemiyeceğim.

Halk havalarımızın üzerinde çalışmağı kabul ediyorsak, bugün dinlediklerimizi ilk müjdeci diye alkışlamalıyız ve kimsenin şevkini kırmadan beklemeliyiz.

Bekleyeceğiz; bilgisini batıdan yüreğini Bozkırlardan ayırmayan sanatkârlar bekliyeceğiz.

S. İ.

Yol parasını vermeyenler

Sene nihayeti olduğu halde hâlâ yol parasından borcunu ödemeyenler vardır. Belediye, dün bütün şubelere şiddetli bir emir göndermiş yol vergisi mükelleflerinden 935 yol parası borçlarının haziran başına kadar behemehal tahsil edilmesini ve tahsilde gevşek davranan memurların para cezasına çarptırılacakları bildirilmiştir. Bugünden itibaren tahsilâta bir kat daha ehemmiyet verilecektir.

Bay Amcaya göre...

— Belediye vergi tahsilâtını artırmak için yeni çareler düşünüyormuş Bay Amca...

... Meselâ bir tahsildar mükellefin kapısına gittiği zaman...

... Aksi bir muameleye uğramamak için...

... Elinden gelen nezaketi gösterecekmiş!...

... Fakat gösterilecek nezaket ne olabilir, bunu anlıyamadım?...

B. A. — Kimbilir, belki para istemiyecektir!

İtalya, Hindistanda halkı ayaklandırmak istiyormuş

(Baş tarafı birinci sahifede)

— Sefirin geri çekileceği doğru değildir. Adis Ababa sefirimiz uzun müdettenberi mezuniyet almamıştı, pek haklı olarak istirahate muhtaçtı. Kısa bir müddet için mezunen İngiltereye gelecektir.

İNGİLİZ - İTALYAN MÜZAKERESİNE İNANILMIYOR

Londra 25 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, İngilterenin dumdum kurşunlarına müteallik ikinci İtalyan notasına cevap vermiyeceğini tahmin ediyor. Ayni mahafil Romada İtalya ile İngiltere arasında siyasî konuşmalar yapıldığına inanmamaktadır.

AKDENİZ MİSAKI

Atina 25 — Katimerini gazetesine göre Türkiye, Yunanistan ve İspanya hükûmetleri Milletler Cemiyeti paktı çerçevesi dahilinde aktedilecek karşılıklı bir yardım misakına iştirâke İngiltere tarafından davet edilmişlerdir.

Bu gazeteye göre, misakın esasları hazırlanmıştır. Misak, girecek olan devletlerin Akdenizde uğrayacakları her hangi tecavüze karşı müdafaalarını tazammun ediyor.

İNGİLİZ SIHHİYE HEYETİ MÜDÜRÜ SERBES BIRAKILDI

Londra 25 (A.A) — Habeşistandaki İngiliz seyyar sıhhiye heyetinin müdür muavini M. Bonnerin İtalyanlar tarafından serbes bırakılmış olduğu öğrenilmiştir. Kendisinin tevkif edilmesinin hüviyet tahkiki işinde yapılan bir yanlışlıktan ileri gelmiş olduğu söylenmektedir.

M. Bonner, şimdi Cibutide bulunmaktadır ve kuduz bir köpek tarafından ısırılmış olduğundan tedavi altındadır.

Hatırlardadır ki M. Bonner, İtalyan memurlarından kendisinin Cibutiye nakledilmesini istemişti.

Bursa kız lisesi

Kız lisesindeki yeni paviyon ve açılma resminde bulunanlar

Bursa (Akşam) — Şehrimizde eski Amerikan mektebinin yerinde Maarif cemiyetinin açtığı kız lisesine bu yıl yeni bir yapı ilâve edildi. Büyük ve geniş ders salonlarile, eski ahşap binalardan ayrılan bu beton binanın açılışı evvelki gün törenle yapılmıştır.

Törende Maarif cemiyeti genel merkezi namına Urfa saylavı Refetle talim ve terbiye reisi Ali Haydar, Bursa ilbayı ve bir çok öğretmenler hazır bulundular.

Mektep talebesinden bir kızın Türkiye kadınlık inkılâbı üzerine okuduğu güzel bir yazıdan sonra, mektep müdürü Mürteza, müessese hakkında rakkamlara dayanan malûmat vermiş ve Maarif cemiyetinin Bursada böyle bir kültür yuvası kurmakla, ne büyük bir ihtiyaca cevab verdiğini anlatmıştır.

Saylav Refet te Maarif cemiyetinin hedef ve faaliyeti hakkında izahat vermiş ve bu yapının meydana gelişinde emeği dokunanlara, başta ilbay olmak üzere teşekkür etmiştir.

Bundan sonra ilbay Şefik Soyer, bu güzel ve verimli kültür müessesesine başarılar diliyerek kordelâyı kesmiştir.

Davetliler binayı gezdikten sonra, çay ve pasta ile izaz edilmişlerdir.

Sanayi birliği umumî heyeti dün toplandı

Sanayi birliği heyeti umumiyesi, dün, saat 15 de İstanbul Ticaret odasında toplanarak muamele vergisi meselesini konuşmuşlardır. Azadan birçokları söz alarak bu hususdaki fikirlerini dermeyan etmişlerdir.

Toplantı sonunda, yeni çıkacak kanun için her sanayi erbabının ayrı ayrı dileklerini hazırlaması kararlaştırılmıştır. Bu dilekler bir rapor halinde bakanlığa bildirilecektir.

Galatasaraylıların toplantı günü

Galatasaraylılar cemiyetinden: Bütün Galatasaraylıları Mayısın otuz birinci pazar günü Galatasaray lisesinde bir araya getirecek olan toplantıya aid davetiyeler, gerek mektebin kapısında, gerek Galatasaraylılar cemiyetinin, İstiklâl caddesinde Saray sineması bitişiğindeki Lüksemburg apartımanının bir numaralı dairesinde tevzi edilmektedir. Toplantıda bulunmak istiyen Galatasaylılar, davetiyelerini oralardan tedarik edebilirler.

TEŞEKKÜR

Maruz kaldığım feci sirkat ve haydutluk vakasında aziz ve mukaddes cümhuriyet hükûmetimizin liyakatlı, fedakâr zabıtası pek büyük vukuf ve kudretle işe başlıyarak az zamanda malûm olan eşhastan Mehmed ve Necatiyi yakalamış ve gasbettikleri nükud ve mücevheratımdan bir kısmını ellerinden alarak bana teslim etmiştir. Şiddetle taharri edilmekte olan İsmailin de yakında kudretli zabıtamız tarafından yakalanacağı muhakkaktır.

Vaka günü pek perişan halde iken imdadıma yetişen bu kıymetli memurlar bir taraftan iz ararken, diğer taraftan da büyük bir şefkat ve mürüvetle beni teselli ediyor, sıhatımla alâkadar oluyorlardı. Bu alâka ve ihtimam ile beraber her icab edip emniyet dairesine gittiğimde haydutların titrediği bu yerde nezaketle karşılandım ve lûtuf ile muamele gördüm. Mücerred büyük bilgi ve geceli gündüzlü çalışmalardır ki bu fevkalâde ve şayanı iftihar muvaffakıyeti ve neticeyi vermiştir.

Cümhuriyet hükûmetimiz, reisi ve işyarları aziz olsun ve Hak muvaffakıyetlerine yardım etsin.

Emniyet müdürü Salih Kılıç, ikinci şube müdürü Necati, ikinci kısım merkez memuru Tevfik ve işimde çalışan komiser ve memurlara karşı duyduğum derin minnet ve şükranı bir vicdan borcu telâkki ettiğimin gazetenizle ilânını rica ederim.

NADİRE

BORSA

İstanbul 25 Mayıs 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,—	İş B. Hamiline	9,90
Kuponsuz 1933		» Müessis	87,50
İstikrazı	95,—	T. C. Merkez	
Ünitürk I	21,60,—	Bankası	68,50
» II	20,60,—	Anadolu hisse	24,65
» III	20,70,—	Telefon	8,50
Mümessil I	51,70	Terkos	12,75
» II	44,10	Çimento	10,55
» III	—	İttihat değir.	8,50
Iş Bankası	9,90	Şark »	0,70

(Para (Çek fiatleri)

Paris	12,03,—	Prağ	19,12,65
Londra	630,—	Berlin	1,96,75
Nev York	79,13,—	Madrit	5,80,36
Milano	10,06,25	Belgrad	34,93,33
Atina	84,34,92	Zloti	4,21,75
Cenevre	2,45,12	Pengo	4,29,70
Brüksel	4,68,50	Bükreş	107,90,33
Amsterdam	1,17,17	Ruble	24,92,42
Sofya	63,66,—		

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiulevvel 5 — Ruzuhızır 21

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	6,58	9,5	4,41	8,39	12,00	1,56
Va.	2,22	4,34	12,11	16,10	19,30	21,25

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. 13 No.

BU YAZIN EN BÜYÜK HADİSESİ
1 Haziranda BURSA Şehrinde
"ÇELİK PALAS,,
Otelinin açılmasıdır.

Modern bir otel, terasalı bahçeler, banyolu odalar, ayrıca eşsiz banyo tesisatı

Otelin oda banyoları ve hamam tesisatı için temin ettiği ÇELİK SU romatizma, siyatik, karaciğer, böbrek ve daha bir çok hastalıkların en güzel devasıdır.

Her türlü fennî tesisat - Masör ve masöz

Otel ANKARA PALAS Şirketi tarafından işletilecek ve Viyanadan gelen SIX FUNNY FELLOWS orkestrası göndüz ve gece müşterilerimizi eğlendirecektir,

Banyo - Kahvealtı - Yemekler ve oda birlikte 4, 5, 6 liradır.

İTTİHADI MİLLÎ TURK SİGORTA ŞİRKETİNDEN:

BİR İZAH

«FÖNİKS DÖ VİYEN» sigorta şirketinin iflâsı neticesinde hali acze düştüğü ve tasfiye edileceği gazetelerde bildirilen «TÜRKİYE MİLLÎ» sigorta şirketinin adı, bazı gazeteler başlığında sırf «MİLLÎ Sigorta Şirketi» olarak kaydedilmiş olmakla, isim müşabeheti dolayısile Şirketimizin mevzuubahs edildiği zannı bazı kimseler nezdinde uyandığı öğrenilmiştir.

Matbuatta sözü geçen «FÖNİKS DÖ VİYEN» ve «TÜRKİYE MİLLÎ» sigorta şirketlerile şirketimizin hiçbir alâkası olmadığı sayın müşterilerimize bildirilir.

Galatada, Ünyon hanında kâin
İTTİHADI MİLLÎ TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Büyükada'nın en temiz havalı, en güzel manzaralı yerinde satılık ev

Büyükadada Nizam cihetinde çamlar içinde en temiz havalı ve en mükemmel manzaralı bir yerde büyük bahçeli, geniş taraçalı, içi dışı boyalı, muşamba döşeli bir ev satılıktır. 7 oda, banyo, akar soğuk ve sıcak su tertibatı, bol suyu, bina dışında ayrıca mutfak ve aşçı odası, üç bin metreye yakın çiçek ve yemiş bahçeleri, bin kök kadar yetişmiş bağı, bir çok yemiş ağaçları vardır. Fazla tafsilât için (Akşam) gazetesi ilân memuru Nureddine müracaat.

Telefon: 24240

İstanbulun en güzel sayfiyesinde iyi bir yer sahibi olmak isteyenler için müstesna bir fırsat!

KARAMBA
? ? ? ? ?

Tepebaşı ANFİ tiyatrosunda 26/5/936 SALI günü akşamı saat 20,30 da

Süt Kardeşler

komedi 3 perde

Türkçeye çeviren: İ. Galib Arcan

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Fransız tiyatrosunda büyük illüzyonist ve manyetizmacı

Pr. ZATİ SUNGUR

Dün geceden itibaren yeni programına başladı biletlerinizi evvelden temin ediniz, çünkü

Yalnız birkaç gün sürecek olan bu son temsillerde gösterilen yepyeni numaralar arasında bir kızın halkın gözü önünde iskelet haline konulmasını seyretmek üzere binlerce kişi Fransız tiyatrosuna koşmaktadır.

Eminönü Halkevinden: 29/5/936 cuma günü saat (18) de Evimiz Cağaloğlu merkez salonunda Üniversite Doçentlerinden Dr. Süheyl Ünver tarafından (Epidor) mevzulu ve projeksiyonlu bir konferans verilecektir. Bu konferans bütün yurddaşlara açıktır.

KARAMBA
? ? ? ? ?

Kiralık mobilyalı konforlu apartıman

Beş oda, sıcak su, asansör; fevkalâde havadar ve manzaralı. Üç ay için bütün mobilyasile kiralıktır. Taksim topçu caddesi 2 numaralı (UYGUN) apartımanı kapıcısına müracaat.

Tarihî çocuk ve halk romanları serisinden:

TAHTLARI DEVİREN ÇOCUK

Yazan: İskender Fahreddin

4 üncü forması çıktı

TAHTLARI DEVİREN ÇOCUK

romanını her aile babası çocuğuna okutmalıdır. Tevzi yeri: İstanbul, Ankara caddesi - İnkılâp kitap evi

☛ Birinci forması bedava dağıtılmıştır. Bayilerden isteyiniz!

Kiralık konforlu küçük apartıman

Üç oda, banyo, mutfak. Kalorifer, sıcak su ve asansör. Taksim bahçesi karşısında Topçu caddesi 2 numarada (Uygun) apartımanı.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Bir hayvan (5) Bulaşık (4)
2 — Bal yapan sinek (3) Gökte parlayan (2)
3 — Hisse (3) Çıplak (5)
4 — Hüccet (4) Reklâm (4)
5 — Ced (3) Yırtıcı (6)
6 — Nota (2) Yarım (3)
7 — Derinleştirmek (5)
8 — Büyük kayık (4) Çömlek (3)
9 — Çiğne (2) Dinle dünya işlerini ayıran (4)
10 — Şimal geyiği (3) Zehir (3)

Yukardan aşağı:

1 — Su kabı (3) Çoğun aksi (2) Mesamatımızdan çıkan (3)
2 — Dair (3) Körpe (4)
3 — Azarlamak (8)
4 — Erkek (2) Yapmak (4)
5 — Kıyılmış et (5)
6 — Azar (6)
7 — Sağlam (5)
8 — Bayıldıktan sonra kendine gelen (6)
9 — Bir isim (4)

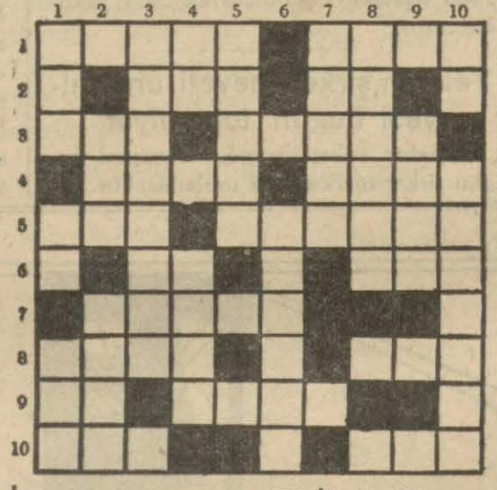

10 — Ayı yuvası (2) İffetli (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Cahil - Tali 2 - Alâmet 3 - Kan - Hesab 4 - Ak - Kiracı - 5 - Azamet - Ne 6 - Ad - Kısa 7 - Teneşir 8 - Ne - Ha 9 - Âza - Re - İfa 10 - Tarla - Orak.

Yukarıdan aşağı: 1 - Caka - Kanat 2 - Alâka - Eza 3 - Han - Zat - Ar 4 - İm - Kadeh 5 - Lehim - Nâra - 6 - Tereke 7 - Satış 8 - Amac - Sinir 9 - Pınar - Ta 10 - İn - Tak.

YENİ NEŞRİYAT:

PSİKOLOJİ

«İkbal kitap evi» tarafından tabedilmiş olan «Psikoloji» kitabının birinci cildi çıkmıştır. Müellifi, İstanbul Erkek ve Kabataş liseleri felsefe muallimi Hatimi Senih'dir. Bu birinci cild 350 sayfa olup 39 şekli ihtiva ediyor. Kitapta birçok büyük mütefekkirlerin eserlerinden ufak ufak parçalar da vardır. Eserde siyantifik bir psikolojiye en çok münasip görünen bir metod gözetilmiştir: Yani psikolojik hallerin bir taraftan organik âmilleri, bir taraftan sosyal âmilleri, bir taraftan da tamamile psikolojik âmilleri aranılmıştır. Lâboratuar psikolojisine lâzım geldiği nisbette bir ehemmiyet verilmiş ve birçok lâboratuar aletleri ve tecrübelerinden nasıl istifade edildiği gösterilmiştir.

Uzun bir çalışma ile meydana geldiği kolay anlaşılan bu eseri, felsefeye çalışmak isteyenlere, psikoloji okuyanlara, ilim meraklılarına, terbiye ve güzel sanatla uğraşanlara tavsiye ederiz.

Dünyada Neler oldu, Neler oluyor?

İSTE KULUM VEREYİM...

İspanyada büyük bir klüb vardır. Bu klüpte bir konferans veriliyor. Hükûmet bu konferansa kızıyor, klübü kapamağa karar veriyor.

Bay Azana bu klübün idare heyetinde âza... Kalkıyor, o zaman harbiye nazırı olan general Marzoya gidiyor, klübün kapanmamasına müzaheret etmesini rica ediyor.

Mesele mühim, general Marzo:

— İyi amma, bay Azana, diyor, siz benim yerimde olunuz da...

Müstakbel cumhur reisi gülümsüyor:

— Ben de bunu istiyorum...

Bu muhaverenin üstünden bir sene geçmedi, Azana harbiye nazırı oldu...

BRAVO!

Paris - Roma ekspresi Laroche garında saat gece yarısını sekiz geçe yoldan çıktı. İki dakika sonra telefon ettiler, Migennes jandarma karakoluna kazayı haber verdiler. Beş dakika sonra bir jandarma zabiti ile dört nefer Laroche'a doğru yola çıktı. Gece yarısını yirmi geçe intizam temin edildi.

Yolcular arasında telâş ve paniğin önüne geçmek için on iki dakika kâfi gelmiş!..

HAMAMDA YANGIN

Kırk elli kadın, çırılçıplak hamamda yıkanıyorlar... Derken yangın çıkıyor, hamam tutuşuyor. Ne yaparsınız?.. Hemen itfaiyeye haber verirsiniz değil mi?

İşte Kanadada bir hamamda da kadınlar yıkanırlarken yangın çıkıyor. İtfaiyeye haber vermek istiyorlar. Fakat kadınlar çığlığı basıyorlar. Böyle anadan doğma itfaiye neferlerine görünebilirler mi?...

Kadınların protestosuna boyun eğiyorlar, itfaiyeye haber vermiyorlar. Kırk elli kadın - bereket hamamda su bol - el birliği ile ateşi söndürüyorlar...

ALMANYADA BİR ANKET

İngilterenin muhafazakâr mebuslarından Benton Almanyada dolaşıyor ve memleketine avdet ediyor.

İngiliz mebus, Almanyada dolaştığı zaman, her sınıf ve her zümre halka sorduğu sualleri ve cevabları neşretti. Aynen naklediyoruz:

— Muharebe istiyor musunuz?.

— Hayır.

— Fransızlara kinıniz var mı?

— Evet (cevabların yüzde doksan dokuzu evettir).

— Fransızlara karşı harbetmek istiyor musunuz?

— Onlar bize hücum için vesile arıyorlar, kendimizi müdafaaya hazır olmalıyız.

— Ruslara karşı harbe hazır mısınız?

— Bolşevizmden kendimizi korumalıyız.

— Çekoslovakya ile Avusturyayı işgale hazır mısınız?

— Yabancı hududlarda oturan Almanlara karşı sempati duyuyoruz.

— İngilizlere karşı harbeder misiniz?

— İngilizler bizimle dost olmalıdırlar ve Avrupayı bolşevikliğe karşı müdafaa için bizimle el birliği etmelidirler.

—Hitler hakkındaki fikriniz?

— Her şeyi ona borçluyuz.

BAHANE DEĞİLSE GÜZEL...

Japonyada bir tek kadın süvari vardır: Bayan Sumika Saito... Bu kadın, her konkurda birinci gelirdi.

Geçen hafta kızın elinden lisansını almışlar, konkurlara, yarışlara girmesini yasak etmişler.

Japonya ziraat vekili, gazetecilere:

— Sumikonun elinden lisansını aldık. Çünkü erkek biniciler, kadına hürmeten geri kalıyorlardı! Demiş...

BELGRAD MÜZESİNE...

Belgrad millî müzesine hazin bir hatıra hediye ediliyor:

1934 te, Marsilyada katledilen 1 inci Aleksandrın râkib olduğu otomobili, Yugoslavyanın birkaç münevveri Fransadan istediler. Fransa hükûmeti de, bugüne kadar adliyede «delâili sübutiye» meyanında bulunan otomobili hediye edecek.

Otomobilde, suikastın üç kurbanın kan lekeleri silinmemiştir. Kral Aleksandrın, Louis Barthounun ve general Georgesin kanları olduğu gibi duruyor.

O vakadan sağ kalan yalnız generaldir.

SEBEBİ NEYMİŞ?

Fransa güzel sanatlar akademisi, her sene, harikulâde bir beste yapan bestekâra Bizet mükâfatı olarak 10,000 frank verir.

Bu sene bu mükâfatı bayan Lebu kazandı, Kazandı amma, mükâfatı alamadı. Akademi verdiği kararı geri aldı.

Sebebi?

Çünkü Lebu bayandır. Halbuki Bizet-mükâfatını ancak bir erkeğe vermek şarttır.

Bunun üzerine Bizet mükâfatını Boulonya konservatuarı müdürü Hugor'a verdiler. Maamafih akademi bayan Lebuye de bir yolunu buldu, 10,000 frank verdi.

LÂVRENS CASUS DEĞİLMİŞ

Meşhur İngiliz casusu Lavrensin bir motosiklet kazası neticesinde öleli tam bir yıl oluyor. Londrada bulunan bir Fransız gazetesinin muharriri, meşhur casusun en sıkı ve samimî dostu miralay Newcomble görüşmüş bu esrarengiz adam hakkında şu beyanatını almıştır.

— Umumî zan ve yazılan şeyler hilâfına olarak Lavrens ne casustur ve ne de gizli bir ajandır. Bu büyük âlim, her şeyden evvel bir filozoftur. Bu genç arkeoloğun henüz 28 yaşında iken Arabistanın kızgın çölleri arasında muharip aşiret reislerinin yapamadıklarını yapmağa muvaffak olması, kendisinde ne büyük bir kuvvet bulunduğunu gösterir.

Hakikaten Lavrens, İngilterede garip diye tavsif ettiğimiz bir sima idi. O, başka hiç kimseye benzemezdi. Başka insanları alâkadar eden şeylerle meşgul olmazdı.

— O halde Lavrensin esrarını nasıl izah edersiniz?.

— Bunları, şahsî hürriyet ve istiklâl aşkile ve filozofluğile izah etmek kabildir. Bu adam, nişanları, esalet ünvanlarını, orduda terfileri hattâ nezaret sandalyasını reddetmiştir. O, Arap dostlarına İngiltere namına vadedilen şeylerin tamamile verilmediğine kani idi. Arap meselesinin halledildiğine kanaat getirdikten sonra tufeyli bir memur gibi yaşamak için Müstemlekât nezaretinin teklifini reddetti.

Lavrens, umumî harbin bidayetinde, Arap ihtilâli gibi büyük bir sergüzeştin altından kalkacağını hatır ve hayalinden bile geçirmemişti.

Evet, dostum Lavrens müstesna bir şahsiyet idi. Söylendiği ve yazıldığı gibi Lavrens esrarı yoktur. Lavrensin şahsî hürriyetine hırs derecesine varan aşkını ve filozofluğunu düşünürsek herşeyi kolaylıkla izah edebiliriz.

YASAKLAR

Tulonda, tayfaların yatıp kalktıkları büyük bir pansiyonun duvarlarında şu üç yafta okunuyormuş:

— Avluya gramofon plâklarını atmak yasaktır.

— Damda içki içmek ve boş şişeleri kiremitlerin üstünde bırakmak yasaktır.

— Boş sardalya kutularını merdivenlerde bırakmak yasaktır...

Bursada asrî kaplıca açılıyor

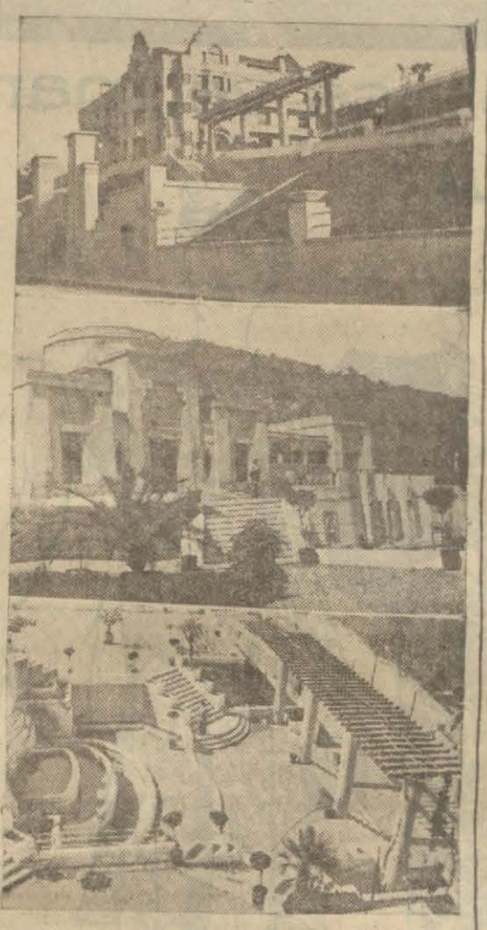

Çelik Palas ismi verilen kaplıca ve otelden bir kaç görünüş

Bursa (Akşam) — Şimdiye kadar Asrî kaplıca adile anılan otel ve kaplıcanın ismi (Çelikpalas) olarak tesbit ve kabul edilmiştir.

Atatürkün irşadile yapılan Çelikpalasın bütün hazırlıkları bitmiş gibidir. Yapılalı yıllar olduğu halde su yüzünden açılması geciken otel ve kaplıca, yalnız Bursanın değil, su şehirlerinin de sayılı yapılarından biri olmuştur.

Kaplıcanın suyu, Çekirgenin en güzel sularından biridir. Otel ise, cidden güzel ve tam konforlu bir binadır. Çok şık ve lüks bir mobilye ile döşeniyor.

Otelin idaresi, bu yıl için Ankarapalas şirketine verilmiştir. Çelikpalasın bahçesi, şehir bahçesi halinde halkın istifadesine açılacaktır.

Otelin döşenme hazırlıklarına bakmak üzere gittiğim zaman kaplıcada şöyle bir hadise anlattılar:

Geçen gün karı kocadan mürekkep bir Fransız ailesi otele gelmişler ve bir kaç gün burada kalmak istediklerini söylemişler. Otel müdürü kendilerini memnuniyetle karşılamış, bir oda göstermiş. Fransızlar, otelin fiatini sormuşlar. Müdür:

— Otel henüz açılmadı, bunun için sizden para alamayız; kaplıca resmen açılıncaya kadar misafirimiz olarak burada kalabilirsiniz; cevabını vermiş.

Misafirler çok memnun olmuşlar ve iki gece kalıp gitmişler.

Bu hadise, Bursadaki Çelikpalasın nasıl işletileceğini çok iyi anlatan kuvvetli bir misaldir. Otel önümüzdeki ay başında törenle açılacaktır.

İskeleden düştü, tehlikeli yaralandı

Burgaz adasında Petro adında bir adam evini boyatmış, dün boyaları tedkik etmek üzere kurulan iskeleye çıkmıştır. Petro iskele üzerinde dolaşırken bastığı tahtalardan biri kırılmış ve beş metre yükseklikten aşağıya düşerek birçok yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Bir damacana su çalarken yakalandı!

Sirkecide bir kahvenin önünden bir damacna su çalarken yakalanan Osman adında bir adam dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve bir ay müddetle hapsine karar verilmiştir.

Bay Hüsnü Yaman dün Ankaraya gitti

İktisad vekâleti teftiş heyeti reisi bay Hüsnü Yaman dün Ankaraya gitmiştir. Bay Hüsnü, bugüne kadar teftişleri bitirilmiş olan sigorta şirketleri hakkında hazırlanan raporları da Ankaraya götürmüştür.

Denizyolları heyeti umumiye toplantısı geri kaldı

Denizyolları heyeti umumiye içtimaında bulunmak üzere Ankaraya gitmiş olan umum müdür bay Sadeddin ve Akay müdürü bay Cemil dün şehrimize dönmüşlerdir. Toplanma bazı sebeplerden ötürü haziran sonuna kalmıştır.

BİR EVLİLİK SIRRI

Kocanızın, yahud karınızın sizi sevdiğini nasıl anlarsınız?

Kadınların cevapları

4 ŞART

Kocanızın sizi hakikaten sevdiğini şunlardan anlıyabilirsiniz:

1 — Bütün boş vakitlerini sizin yanınızda geçirmesile.

2 — Sofrada size bir büyük kardeş muamelesi göstermesi ve sizi biraz istihasız görse; sizi yemek yemeğe teşvik etmesile.

3 — Sizin yanınızda katiyyen can sıkıntısı eseri göstermemesile... Çünkü seven bir koca, büyük düşünceleri, kederleri olmazsa, hiç yoktan karısının yanında canı sıkılmaz. Bir sebebi yokken karısının yanında «canım sıkılıyor» diyen bir koca sevmiyor demektir.

4 — Seven bir koca - eğer tabiatinde büyük bir unutganlık yoksa - karısının siparişlerini akşam evine dönerken katiyyen unutmaz..

Bebek: **Saffet**

KARISINI İHMAL ETMEMELİ

Karısını seven koca boş vaktini evine hasreder, ötede beride yalnız gezmez. Karısından kendisine candan bağlılık istiyen koca, kendisi de karısına candan bağlı olmalıdır. Kadınların baştan çıkmasına en büyük sebep ihmal edilmeleridir. Yaşayışları hakkında dedikodular yapılan kadınların yüzde doksanı, kocalarının lâkayıtlığı yüzünden bu vaziyete düşmüşlerdir.

İzmir: **R. A.**

KENDİ İŞİNİ KENDİ GÖREN KOCA

Kendi elbiselerini kendisi ütüleyen, kendi işile kendisi uğraşan, karısının yorulmasına razı olmıyan koca karısını sever.

Beşiktaş: **Seniha**

BİR TEK CÜMLE...

Bir kocanın karısını sevip sevmediğini anlamak isterseniz onun sözlerine dikkat ediniz. Eğer kocanız sık sık bir cümleyi tekrar ediyorsa işiniz berbattır. Bir kocanın karısını sevip sevmediği bu bir tek cümleyi sık sık tekrarından anlaşılır. Bu sihirli cümle de şudur: «Bekârlık sultanlıktır»...

Gözü bekârlıkta olan bir kocanın karısına muhabbeti yoktur. Karısını hakkile seven bir koca yirmi, yirmi beş, otuz senelik evlilik hayatında bir kere bile olsun bu cümleyi ağzına almamalıdır.

Erenköy: **Belma**

KARISINA YARDIM

Karısını seven koca akşam eve gelince soyunur; ev işlerinde karısına yardım eder. Böyle birlikte çalışmanın zevkine payan yoktur.

Bir aralık çocuğun derslerini tekrar ettirir, vazifelerini yapmasına yardım eder. Yemekten sonra bir gazete veya kitap alarak yüsek sesle okur ve karısını güzel güzel eğlendirir.

Lâmia

Erkeklerin cevapları

TECRÜBELİ BİR KOCANIN FİKİRLERİ

Karınız kendisini size beğendirmek için süsleniyorsa kocasını seviyor demektir. Bunu da anlamak gayet basittir. Bir gün mutadınız olmadığı bir saatte, meselâ bir öğle üstü eve gidersiniz. Karınız sizi beklemediği için süssüz, tuvaletsizse anlarsınız ki o her akşam sizin geleceğiniz saatten biraz evvel süsleniyor, daha şık başka bir elbise giyiyor ve hafif makyajını yapıyor. Demek ki o sizin için süslenmekte ve kendisini yalnız size beğendirmek istemektedir. O halde sizi seviyor demektir.

Evde kocasının yanında süssüz gezdiği halde sokağa çıkarken tuvaletine fevkalâde ihtimam eden kadınların sevgilerine ben pek itimad etmem.

Tecrübeli bir koca

RAKI TEPSİSİNİ HAZIRLIYAN..

Akşam eve gelince kocasının entari giymesine razı olan, rakısını, mezesini tepsi ile kocasının önüne çıkaran kadın seviyor demektir. Hele eline udu alarak kocasına güzel güzel şarkılar da söylerse o kadın cidden kocasına âşıktır.

Karagümrük: **R.**

KOCASINDAN AYRILMIYAN KADIN

Kocasını seven kadın onun çektiği meşakkatlere ortak olur. Kocası köyde bile çalışsa yanından ayrılmaz. Elinden geldiği kadar ona yardım eder. «Kocam çalışsın, kazanıp göndersin, ben yerimden kıpırdıyamam» demez.

K. A.

KAYNANASİLE İYİ GEÇİNMEK..

Kaynanasile iyi geçinen kadın kocasını seviyor demektir.

S. Ş.

KOCASININ SÖZÜNDEN ÇIKMIYAN KADIN

Kocasının sevdiği yemekleri pişiren, kocasının sözünden çıkmıyan, kocasının istirahatini düşünen kadın, kocasını seviyor demektir.

M. Şevket

ERKEĞİN HAŞARILIĞINA GÖZ YUMAN KADIN

Kocasını seven kadın fedakâr olur. Bu fedakârlık o kadar fazla olmalıdır ki kocasının ötede beride gezmesine bile göz yummalıdır. Erkekler bir parça hercaidirler. Hemen her erkek hayatında biraz macera geçirir. Bu macera, dedikodu halini almadıkça, kadın ses çıkarmamalıdır.

G. R.

KISKANÇLIK SEVDA ALÂMETİ MİDİR?

Ben sizin sualinize şu tarzda cevap vereceğim: Her akşam kocası eve gelince ceplerini arıyan, daima kocasının hiyanetini yakalamağa çalışan kadın kocasını sevmiyor demektir. Fikrimce kıskançlık sevda alâmeti değil, düşmanlık alâmetidir. Bir düşmanın sizi sevmesine ise ihtimal yoktur.

Nuri

İzmirde Türk kuşu

83 genç dersleri takip ediyor

İzmir 24 (Akşam) — İzmir Türkkuşuna şimdiye kadar yazılan üye mikdarı 110 dur. İçlerinde 6 Türk kızı vardır.

Derslere devam ediliyor. İzmir Türkkuşu müdürü, meşhur tayyarecilerimizden bay Vecihidir. Ayrıca iki muallim, ders vermektedir. Muayeneleri yapıldıktan sonra İzmir Türkkuşuna âza olarak tesçil edilenler 83 kişidir. Bu değerli gençlerimiz, dersleri takip için iki grupa ayrılmışlardır. Sabahleyin erkenden ve akşamları, grupları ayrı ayrı ders görüyorlar.

Dersler ilerlemiş olduğu için Türkkuşu üyeleri, plânörle sıçramalar bile yapmaktadırlar. Dersleri takip edenler arasında en ileride iki Türk kızı vardır. Plânörle uçmak kolay ve tehlikesiz olduğu için gençlerimiz arasında hemen uçmak isteyenler bile pek çoktur. Yakında uçuşlara başlanacaktır.

Yukarıda: İzmir Türkkuşunda ders verilirken, ortada dersi dinleyenler, aşağıda bir Türk kızı plânörde.

Plânörler

Bulgaristanda uçuş talimleri sıklaştırıldı

Sofya 25 (Akşam) — Burada son zamanlarda motörsüz tayyare cemiyeti mensupları, uçuş talimlerini çok sıklaştırmışlardır. Yeniden 16 plânör daha inşa edilmiştir.

Bu yazın motörsüz tayyare uçuşları için ikinci bir kurs daha açılacak ve bundan sonra plânörlerle yarış müsabakaları yapılacaktır.

Sofya plânörleri klübü, Berlinde yapılacak beynelmilel motörsüz tayyare uçuş müsabaklarına iştirâk edecektir.

Mihailof

Bulgaristanda bir kere daha idama mahkûm edildi

Sofya 25 (Akşam) — Türkiyede siyasî mülteci sıfatile bulunmakta olan sabık Makedonya dahilî ihtilâl komitesinin reisi İvan Mihailof geçen gün Cumaibâlâ kasabasında bir kere daha idama mahkûm edilmiştir.

İvan Mihailof, 1932 senesinde verdiği bir emirle Razlık kazasından ve Belitsa köyünden Yakim İv. Tsokof namında birini öldürtmesinden dolayı idama, asıl katillerden biri müebbet küreğe, diğer biri de 6 sene ağır hapse mahkûm olmuşlardır.

EV KADIN MODA

Bacaklar

Banyo mevsimi dikkat edilecek noktalar

Deniz banyoları mevsimi başlıyor. Kadınların ekserisi yüzleri, kolları, ellerile meşgul olur, bunları güzelleştirmek için kremler sürerler. Fakat mayodan çırıl çıplak çıkan bacaklarla hiç meşgul olmazlar.

Bazı kadınların dizlerinde bir erkek kadar kıl vardır. Bunları temizlemeden plâjda gezmek pek çirkin bir manzaradır. Bunun bir kaç çaresi vardır:

Ağda ile almak, hazır satılan pudraları sürerek düşürmek, oksijenli su sürüp kılları zayıflatarak düşürmek ve traş etmek. Kıl olmıyan bir bacak mevzun, derisi yumuşak ve parlak olmalıdır.

Her gün bacaklar sabunla yıkandıktan sonra kremle masaj yapılmalıdır. Bilekleri ve baldırları kalın olanlar ayni miktar vazelin, saf iod, ve iodure de potossium karıştırmalı ve bu pomatla bacaklarına aşağıdan yukarı masaj yapmalıdır.

Bacakları bilâkis fazla ince ve zayıf olanlar soğuk su ile yıkadıktan sonra kâfurulu ispirto ile masaj yapmalıdırlar. Derisi sert ve pürtüklü olan bacaklara şu ilâçla masaj edilirse çok iyi neticeler verir.

İki limonun suyu içinde iki kahve kaşığı boraks (borax) eritmeli içerisine 120 gram gül suyu, 120 gram gliserin ilâve ederek güzelce karıştırarak halletmeli, ve bir şişeye doldurmalı.

Geceleri yatarken bacaklar yıkandıktan sonra sabunlamalı ve ince sünger taşı ile sabunlu bacaklara masaj yapmalı. Sünger taşı hafifçe çıkan kılları bitirdiği için bir müddet bu masaja devam etmeli. Sonra bacakları çeşme altında yıkadıktan sonra evvelce hazırlanmış olan limonlu ilâçla bir parça pamuk ıslatarak bolca sürmeli, kurumağa bırakmalı. Beş on dakika sonra havluyla silmeli ve tatlı badem yağı ile hafifçe masaj yapmalı.

Ellerin beyaz olması için ne yapmalı?

Ellerin beyaz ve yumuşak olması için şu ilâcı kullanmalı: 10 gram tatlı badem yağı, 70 gram kolonya, 25 gram toz halinde sabun. Sabunu rendeleyip kurumağa bırakmalı, dövmeli ve elekten geçirmeli.

Toz sabunu badem yağı içinde eritmeli, sonra kolonyayı ilâve etmeli.

Eller yıkandıkça iyi kurulandıktan sonra bundan ele alınarak masaj yapmalı.

Bir kaç elbise ve manto modeli

Koyu renk elbise ile açık ceket, düz elbiseye emprime, emprime elbiseye düz manto giymek son modadır. Bir kaç model dercediyoruz:

1 — Siyah krep maroken elbise, yeşil ipekliden kemeri vardır. Yakasında beyaz pikeden çiçeği vardır. Kısa ceketi beyaz pikedendir.

2 — Siyah üzerine beyaz çiçekli krep saten elbise. Kemeri mercan rengi ipeklidendir. Siyah krep satenden bolerosu vardır.

3 — Lâcivert ipekli etek üzerine renkli emprimeden bir tünik giyilmiştir.

4 — İnce siyah yünlüden elbise. Ayni yünlüden sarı renkte ceketi vardır.

5 — Lâcivert krep döşinden eteği plise elbise. Üzerine lâcivert ve renkli emprime truakar bir manto giyilmiştir.

Eldeki çatlaklar için pomad

Eldeki çatlaklar için gayet iyi gelen bir pomat: Bir çorba tabağı içine bir çorba kaşığı iyi cins un koymalı, üzerine mayonez yapar gibi damla damla gliserin akıtarak karıştırmalı. Bir pomat haline gelince kapalı küçük bir kap içerisine koyarak saklamalı.

Bu pomat ancak bir hafta dayandığı için tarif ettiğimiz mikdardan fazla yapılmamalıdır.

Traş sabunu

50 gram beyaz sbaunu rendelemeli ve 100 gram 60 derecelik ispirto içerisine atarak erimesini beklemeli. Güzelce çalkaladıktan sonra içerisine arzu edilen esanstan bir kaç damla atarak koku vermeli. Gene çalkaladıktan sonra küçük şişelere doldurarak kapaklarını sıkı sıkı kapamalı. Traş olunacağı zaman traş fırçasının sıcak suya batırdıktan sonra üzerine bir kaç damla akıtarak yüze sürmeli.

Cildi berrak ve beyaz yapmak için

Yüzünüz yorgun, cildiniz sarı ve bulanık ise basit bir ilâç cildi berrak ve beyaz yapabilir.

Gece yatarken yüz yıkandıktan sonra bir kahve kaşığı bal ile bir kahve kaşığı sütü karıştırınız ve yüzünüze sürünüz.

Ertesi sabah ince bir tülbendi veya pamuk parçasını gül suyuna batırıp yüzü siliniz. Bir kaç gün içinde büyük farklar göreceksiniz.

MUŞKULLERE CEVAP

Meyva salatası

Taksim B. Y. — Meyva salatası için bütün meyvaların olduğu mevsimi beklemek lâzımdır. Şimdi yapılan salataya çilek, kaysı, kiraz ve portakal koyabilirsiniz. Fakat bir müddet sonra şeftali, ahududu, armut, vişne, üzüm, taze badem, gibi meyvalar ilâve edebilirsiniz.

Meyvaları, üst kabuklarını soyduktan sonra küçük parçalara doğrayınız, çekirdekleri çıkmış kiraz, vişne, sapları ayıklanmış çilek ilâve ediniz, bol toz şeker ekerek karıştırınız, üzerine bir kaç portakal sıkınız, taze bademlerin iç kabuklarını da soyup üzerini süsleyiniz. Bir iki saat buz içinde durduktan sonra sofraya çıkarınız. Bu salataya ince ince kesilmiş muz ilâve edilirse daha nefis olur.

Kokteyl yerine meyva suyu

Ayaspaşa Leylâ C. P. — Kokteyl yerine meyva suyu içmek modası yalnız Holivutta değil, her yerde teammüm etmiştir. Bunun cilde güzellik ve vücuda gençlik verdiği söylendiği için çok rağbet ediliyor.

Domates suyu, portakal, limon, kayısı, vişne, ahududu, turunç, elma, armut şeftali, üzüm gibi sebze ve meyvaları ezip suyunu sıktıktan sonra tülbentten süzülüyor buz dolazında soğuduktan sonra içiliyor. İçine şeker katılmamalıdır.

Domates suyu Amerikada pek çok içilmektedir.

2 — Artık bunlar kullanılmıyor.

Evde pudra yapmak

Müzeyyen G. 24 — Yüze sürülen pudralar cins cins, renkrenk ve her keseye uygun olarak satılırken evde pudra yapmağı neden arzu ediyorsunuz?. Bu zannettiğiniz kadar kolay bir iş değildir.

Gayet iyi cins pirinç alınız, iki üç su yıkadıktan sonra üzerine sıcak su haşlıyarak bırakınız. Bir saat sonra bir pirince üç su koyarak pişiriniz.

Beyaz kâğıtlar üzerine pişmiş pirinci yayarak güneşte kurutunuz. Pirinçler kuru olunca azar azar alarak havanda dövünüz. (Havan mermer veya porselen olursa daha iyidir). Gayet ince elekten geçirerek birkaç defa dövünüz. Elde edilen ince toza kullandığınız lavantadan bir iki damla akıtarak karıştırınız ve mukavva kutular içinde muhafaza ediniz. Bu tertip saf pudradır.

Fındıklı, çilekli krema

Bir kilo süt, on iki yumurtanın yalnız sarısı, 250 gram ince toz şeker, 250 gram kızarmış fındık almalı. Fındıkları makineden geçirmeli yahut havanda dövmeli.

Sütü ateşe koymalı içine bir limon kabuğu rendelemeli, şekeri ve köpürtülmüş yumurta sarılarını katıp kaynatmalı. Karıştıra karıştıra pişen krema kabarınca ateşten indirmeli içine dövülmüş fındıkları karıştırıp sırça derince bir kap içerisine dökmeli. Buz içerisinde yahut serin bir yerde donan krema sofraya çıkacağı zaman üzerini sapları ayıklanmış çilekle süslemeli, hafif toz şeker serpmeli.

YEŞİL ELMALAR

Yazan: ? *Tefrika No.* 39

Halid Cemil hasta bir çocuğa masal söyler gibi konuşuyor. Fısıltıyla. Severek. Acıyarak:

— Ayşe! Ayşem benim. Ölmedin demek! Yine bana geldin demek yeşil şapkalı kadın! Bir daha da gitmiyeceksin!

Ayşe, Halid Cemilin gözlerine bakarak uykusunda sayıklıyan bir çocuk gibi cevab veriyor:

— Yaşamak istiyorum Cemil. Işığı senin gözlerinden görüp, sesi, senin kulaklarından duyarak yaşamak. Yaşamak istediğim için hep seninleyim artık. Yaşamak istediğim için bir daha gitmiyeceğim..

Ve Halid Cemilin saçlarını eller okşuyor, kendinin olmıyan eller. Halid Cemilin dudaklarına aşağıdan yukarıya doğru ılık kıpkırmızı, nesci ipek, yarı açık bir ağız yaklaşıyor.

Başını Halid Cemile doğru kaldırarak uzatan yeşil şapkalı kadın esrarlı ve beyaz bir dolgunlukla açılan göğsünde filler, mini mini kırmızı filler meçhul, rüyalı bir yolculuğa çıkıyorlar..

.....

Pencerelerden sabah ışığı girerken konuşabildiler, bu dünyanın, toprağın ve insanların işlerinden bahsedebildiler ancak.

— Nerdeyim Ayşe? Niçin öldürmek istiyordun kendini?

— Ya sen nerdeydin Cemil?

— İlkönce sen anlat!

— Hayır sen!

— İlk kavgamızı edelim mi?

— Hayır. Çok çabuk olur. Ben anlatayım. Sana mektubu yazdıktan sonra...

Ve Ayşe Halid Cemilin kapısı altından içeri bıraktığı mektuptan sonra başından geçenleri anlattı. Yalnız, Gökselin zorla ona çektirdiği işkenceyi söylemedi. Utandı.

— Şimdi, ben anlatayım Ayşe.. Beni Gökseli, sirkat kastiyle, öldürmek suçundan tevkif ettiler. Fakat, bugün öğleye doğru bıraktılar. Sordum. Gökselin evinden telefon etmişler. Bay geldi demişler. Küçük bir yolculuğa çıkmışmış demişler. Eh, iş böyle olunca beni de bıraktılar işte. Yalnız bir milyon sterlingin nasıl olup ta bende bulunduğunu sordular. Ben doğrusunu söyledim. İnanmadılar ama, hakkımda hırsızlık dolayısiyle bir sikâyet olmadığı için...

— Peki ne oldu bir milyon sterling?

— Göksele iade etsinler diye bıraktım.

Ayşe hiç bir şey söylemedi. Bir birlerinin gözleri içine bakarak sustular.

Artık dışarda iyiden iyiye sabah olmuştur.

Ayşe, odanın en karanlık köşelerine kadar yayılan sabah aydınlığının içinde, çırıl çıplak, el dokunulmamış eski bir Yunan mabedi bakiresi gibi, beyaz çarşafların üstünde yatıyor.

Yanına uzanmış elinin parmağında yeşil, zümrüt yüzük uykudan henüz uyanmış yeşil bir genç kız gözü gibi ışıldıyor.

Mini mini kırmızı filler eski yerlerinde. Yolculuklarından yorulmuşlar gibi. Uyuyorlar.

Halid Cemil yanında boylu boyunca uzanmış olana baktı. Gözlerine inanamıyor. Eğer şimdi elleriyle dokunursa bu vücudün bir yerine, parmakları bir hayale değeceklerdir diye korkuyor.

Ayşe sordu:

— Ne düşünüyorsun Cemil?

— Düşünmüyorum Ayşe. Nem varsa gözlerimde topladım. Etimi, yüreğimi, beynimi. Bakıyorum sana.

— Üşüdüm Cemil. Üstüme bir şey ört..

Halid Cemil kalktı. Ayşenin üstüne yorganı çektikten sonra, kendi pijamasını giydi. Mutfağa çay pişirmeğe gitti.

Bir taraftan gaz ocağını yakarken bir taraftan, yüksek sesle Ayşeyle konuşuyor:

— Sana soracak o kadar çok şeylerim var ki Ayşe!.

Ayşe içinden cevab verdi:

— Benim de sana anlatacaklarım.

Halid Cemil çayı pişirdi. Bir tepsiye iki fincan koydu. Şeker lâzım. Arandı. Yok.

Tepsiyle içeri yatak odasına girdi.

Ayşe kalkmış. Giyinmiş. Saçlarını tarıyor.

— Çayı pişirdik ama Ayşe şeker yok. Ekmek te yok hem. Peynir filan da yok.. Fakat bunların hiç birisi bir şey değil. Param da yok.

Ayşe güldü:

— Benim de param yok, dedi.

Halid Cemil somurttu:

— İşin kötüsü benim karnım da çok aç..

— Benimki de..

— Daha çok erken. Benim müteahhidden gidip avans alsam desek, herif daha bürosuna gelmemiştir.

Ayşe hayretle sordu:

— Ne müteahhidi.

— Ha, sana söylemeği unuttum. Anadoluya gidiyoruz Ayşe! Bir iş bulduydum iki üç gün önce. Her halde bizim müteahhid duymamıştır. Düşün Ayşe, Anadoluya gideceğiz. Yol yapmağa. Düşün Ayşe bir dağ başı ve ikimiz.

Ayşe güldü:

— Ve taş kıran ameleler, mühendisler..

Sonra ciddî ilâve etti:

— Anadoluya gidemiyeceğiz Halid...

— Peki ama Ayşe...

— Şimdilik çok daha uzun bir yolculuğa çıkacağız belki..

Şaşırmak sırası Halid Cemile gelmişti.

— Daha uzun bir yolculuğa mı? Nasıl? Nereye? Anlamadım.

— Anlarsın. Anlıyacaksın. Anlatacağım. Sabret biraz. Şimdi, ne Anadoluya, ne daha uzun bir yolculuğa çıkmadan önce çok daha kısa bir sefere çıkalım.

— Yani?

— Yani, hemen burdan gidelim. Sokağa çıkalım. Ne bileyim ben arka yollardan filan dolaşarak şehir dışına atalım kendimizi.

— Hemen mi?

— Hemen..

— İyi ama..

(Arkası var)

Mecliste bütçe müzakeresine başlandı

(Baş tarafı birinci sahifede)

— «Bu mikdar, 1935 bütçesine nazaran 17 milyon 700,000 lira bir fazlalık göstermektedir. Şu kadar ki bu fazlanın yedi milyon liraya yakın mikdarı 1935 senesinde bütçe haricinde idare edilmekte iken bu bütçede yer alan buğdayı koruma vergisinden 4 milyon liraya karip mikdarı da yine bu sene içinde kabul buyurduğunuz hava kurumuna yardım vergisinden doğmuş olduğundan mukayese için bu iki verginin tenzili halinde 1936 bütçesinin 1935 senesi bütçesine nazaran hakikî fazlası, 5,5 milyon lira olduğu tezahür eder. İşte bu fazla, bu sene elde ettiğimiz varidat rakamlarına uygun olduğu gibi bütçe rakamlarındaki samimiyeti ifade eder.

1935 masraf bütçesi 195,000,000 olmasına göre bu sene bütçesinin fazlasını teşkil eden 17 milyon 700,000 lirasının tevziini gösterir başlıca rakkamlar şöyledir:

3,960,000	maliye
6,780,000	Müdafaa gurupu
3,000,000	Ziraat
1,200,000	Maarif
630,000	Sıhhat ve içtimaî muavenet
2,000,000	Diğer daireler, müfettişi umumîlikler, vilâyet ve kaza teşkilâtı ve müteferrik ilâveler.
17,570,000	

Maliye bütçesindeki fazlalığın nerelere aid olduğunu şu rakkamlarla arzedeceğim.

1,000,000 Geçen sene kabul buyrulan kanun mucibince ziraî borçların faizlerinin indirilmesi ve taksitlendirilmesi yüzünden ziraat bankası ihtiyat sermayesine ilâve edilmek üezer verilmesi icabeden.

1,000,000 Silolar inşaatı ve buğday zararı karşılığı için verilmesi lâzım gelen.

500,000 Denizyolları ve Akay işletmesi için mübayaa olunacak vapurların taksiti için.

500,000 Sosyal yardımlar için.

450,000 Hava yollarına yardım için.

350,000 Buğday koruma vergisi teşkilât ve masrafı olarak evvelce muvazene haricinde yapılan sarfiyat.

100,000 Tahran elçiliği binası inşaatı.

Millî müdafaa kara kısmında görülecek olan 2,200,000 lira ile deniz kısmındaki bir buçuk milyon lira fazlalık geçen sene kabul buyrulan kanun mucibince birer derece yükseltilen maaşların farkının ve bir kısım hizmetlerin istilzam ettiği fazla masrafların karşılığıdır.

HAVA KURUMUNA YARDIM

Bu sene kabul buyrulan hava kurumuna yardım vergisi hasılı tamamen hava bütçesine tahsis ve ilâve edilmiştir.

Bu tehlikeyi bilen vatandaşların hava kurumuna yaptığı taahhüt yardımları santimine kadar ayrıca bu ihtiyaçlara tahsis ve sarfolunmaktadır. Vatandaşların bu kuruma yaptığı teberrü ve taahhütlerinin vatanî en büyük bir vazife olduğunu ve yardımda gösterdikleri şevk ve hamiyeti bu ihtiyacın istilzam ettiği mühim masraf rakkamlarını ölçen bir maliyeci sıfatiyle huzurunuzda şükranla söylemeyi bir vecibe bilirim.

Şu noktayı da kaydetmek isterim ki cihanın silâhlanma yolundaki kuvvetli hareket ve faaliyetleri müvacehesinde Türk vatanının müdafaa ve sulh vasıtası olan kuvvetlerinin ihtiyaç gösterdiği masraflar, bir taraftan bütçelerdeki inkişaflardan elde etmekte olduğumuz paralarla ve diğer taraftan yüksek heyetinizin irşadiyle takib edilen malî siyaset neticesinde elde ettiğimiz devlet itibarına istinaden temin ettiğimiz büyük mikyasta kredilerle tatmin edilmektedir.

Ziraat vekâleti: Maliye vekili ziraat bütçesinde görülen 3 milyon liralık fazlalığı izah ederek bu paranın köylü emeklerini kıymetlendirmek ve ayni zamanda memleket iktisadiyatını kuvvetlendirmek için tahsil edildiğini, pamuk yün gibi maddelerin ıslah edileceğini, ihracat maddelerinden kuru ve yaş meyvalarımıza yeniden pazarlar açılmasının temin edileceğini söylemiştir.

Maarif vekâleti: Maarif vekâleti bütçesindeki, bir milyon iki yüz bin lira fazlalığın geçen sene umumî müvazeneye alınan sanat mektepleri masrafı ile tedris hayatındaki inkişafın istilzam ettiği fazla masrafların karşılığıdır.

Sıhhat vekâleti: Buradaki 630 bin lira fazlalık hastalıkla mücadelenin takviyesine sarfedilecektir.

İKTİSADÎ İŞLERİMİZ

Kabul buyurduğunuz kanun mucibince iktisad vekâletine merbut bir devlet müessesesi olarak çalışmakta olan Sümer bankın tatbikine memur olduğu sanayileşme programımızın istilzam ettiği masraflar bir taraftan düyunu umumiye bütçesinden diğer cihetten fevkalâde menbalardan elde edilecek varidat arasında derpiş edilmiştir. Bu programın demire müteallik kısmı müstesna olmak üzere tesbit edilen müddetten daha evvel tatbiki için icab eden tertibat alınmıştır. Ayni zamanda yine geçen sene kabul buyrulan kanun mucibince tesis olunan maden arama ve işletme teşekküllerinin faaliyetleri için lâzım gelen masraf ve sermaye temin olunmuş ve 936 senesinden itibaren bir kısım bakır ve krom madenlerinin işletilmesine başlanacağı gibi hisse de devlete mal edilmek suretile Ergani bakır madeninin iki sene zarfında tesisatının ikmali ile işletilmesi için lâzım gelen hazırlıklar yapılmıştır. Bundan başka zengin kömür havzamızın kâmilen devlet eine alınarak rasyonel işletilmesi neticesinde maliyet fiatlarının tenzili ve bu sayede hem ihracatımızın çoğalması hem memleket dahilinde istihlâkinin temini için iktiza eden faaliyet tertibatı hazırlanmıştır. Yüksek fırınların inşası ve ana demir sanayiinin kurulması için olan teşebbüsümüzü bir an evvel tahakkuk ettirmek için ciddiyetle çalışmaktayız.

NAFIA İŞLERİMİZ

Memletin imar ve inkişafında ve ayni zamanda müdafaasında en kuvvetli bir vasıta olan şimendiferler inşaatı programının istilzam ettiği bütün masraflar derpiş ediliği gibi Sıvas - Erzurum yolunun ihalesindeki muayyen müddetten bir buçuk sene evvel bitirilmesi için icap eden karşılıklar ayrıca düşünülmüş ve bulunmuştur. Kezalik, Cumuriyetin üzerinde ehemmiyetle tevakkuf ettiği su işleri dahi programları dahilinde faaliyet sahası her sene biraz daha kuvvetlendirilebilmek suretile inkişafını takip etmektedir.

İşte bütçede görünen inkişafın ve hazinece derpiş olunan fevkalâde membalardan elde edilecek paraların ve temin olunan kredilerin başta memleket müdafaası gelmek üzere tahsis ve sarf mahallerini hülasaten arzetmiş bulunuyorum.

VARİDAT BÜTÇESİ

Maliye vekili masraf bütçesi etrafındaki izahatından sonra meclise verilen 1934 hesabı katisi ile bir sene evvelki hesabı katî arasında bir mukayese yaptıktan sonra yeni sene bütçesine işaret ederek demiştir ki:

— Varidat bütçesi yekûnunun 36 milyon 800 bin lirası vasıtasız vergilerden, 83 milyon 980 bin lirası vasıtalı vergilerden, 36 milyon 600 bin lirası inhisarlardan ve mütebaki 56 milyon lirası da muhtelif hasılat ve varidattan terekküp eylemektedir.

DÜYUNU UMUMİYE

Maliye vekili 1935 malî senesine 8,950,000 lira borç ile girildiğini, fakat bazı bankalar tarafından hazineye vaki olan tevdiata mukabil verilen bonolar dahil olmak üzere bu borcun tamamen imha edildiğini, yeni seneye hiç bir borç devretmiyerek girileceğini söyledikten sonra düyunu umumiye meselesine geçmiş ve demiştir ki:

Düyunu umumiye meclisi ile yeni bir mutabakat hasıl oldu. Bu borçlardan Türkiyede Türk parasiyle tediye edilen kısmı ile Almanyada, mahallî para ile ödenen ve Almanya ile yapılmakta olan Klering mukavelelerinin lehimize temin ettiği farklarla karşılanmakta bulunan kısım konuşma hiricinde tutulmuştur. Türk - Alman hamilleri bundan zarar görmiyecek, Türk hamilleri Türk parası, Alman hamilleri de Alman parası alacaklardır. Bunlar haricinde kalıp senede 85 milyon frank tutan bu borcumuzun yarısını Türkiyeden mal mübayaası suretile ödenmek esasına müstenit beş senelik bir anlaşma yapılmıştır. Sanayiimizin inkişafı için muktezi bu beş senelik devre zarfında ayrıca her sene yirmi, yirmi beş milyon Fransız franklık bir döviz kredisi almakta itilâfımız ahkâmı cümlesindendir.

Beş senelik devre için haricî borçlarımıza karşı taahhüdümüzü ifâyı kolaylaştıran bu anlaşmayı huzurunuzda arzederken âti için de tedbirler almak vazifesini ihmal etmeyeceğimizi ilâve etmek isterim.

HARİCÎ TİCARETİMİZ

— Takvim yıllarına göre hazırlanmakta olan haricî istatistiklerimiz 1935 yılındaki iktisadî bünyemizin bir sene evveline nazaran menuniyetle karşılanacak bir inkişafını kayıt ve işeret etmektedir.

1934 senesinde	ithalâtımız	86,790,000
» »	ihracatımız	92,149,000
1935 senesinde	ithalâtımız	88,823,000
» »	ihracatımız	95,861,000 lira.

Bu rakkamlar bir taraftan iktisadî buhranın geçirilmekte, selâha doğru gidilmekte olduğunu gösterdiği gibi diğer cihetten ziraî ve sınaî sahalarda aldığımız tedbirlerin müsbet neticelerini işaret etmektedir.

Millî paramızın kıymeti 1930 senesinde tesbit edilen parite üzerinden ve hiç sarsılmadan devam eylemektedir.

GÜMÜŞ PARALAR

— «Verdiğiniz selâhiyete istinaden bu ayın nihayetine kadar 12 milyon liralık gümüş para tedavüle çıkarılmış bulunuyor. Gümüş paranın halkımızca gördüğü rağbeti ve ayni zamanda ufaklık parada hissedilen ihtiyacı nazarı dikkate alarak önümüzdeki sene de daha dört milyonluk çıkarmış olacağız. Bunun icab ettirdiği gümüş hazırdır. Bu suretle gümüş para darbı hakkındaki kanun hükmünü yerine getirmiş ve verilen selâhiyet dairesinde darbiyatı tamamlamış olacağız.

BORÇLAR

Dahilî ve harici istikrazlarımızın demiryolu inşaat ve mübayaatı için çıkarılan bono ve tahvilleri ve muhtelif kanunlarla eski ve yeni borçların senelik itfa karşılıkları olarak lâzım gelen tahsisat bütçeye temamen konulmuştur. Yüz kuruşu geçmiyen tekaüd ve yetim maaşlarının tasfiyesine devam olunmaktadır.

Bu sene 40 kuruştan 75 kuruşa kadar olanların tasfiyesi bitmiş ve 1936 senesinde 76 - 100 kuruşa kadar olan kısmın onar senelikleri verilmek için şimdiden tebligat yapılmıştır.

Bu suretle bu tasifyeye taalluk eden kanun hükmü de tamamen yerine getirilmiş olacaktır. Bu bahse nihayet verirken vermiş olduğunuz selâhiyete istinaden 1935 senesinde Sivas - Erzurum istikrazının 4,5 milyon liralık üçnücü trancheini de muvaffakiyetle neticelendirmiş bulunduğumuzu ve büyük Türk milletinin millî vazifesini idrak ve ifa hususunda gösterdiği tehalükü büyük bir zevk ve minnetle arzederim.

Bu istikrazın 1936 senesinde yine 4,5 milyon liralık üçüncü tranch'i de çıkarılacaktır.

MİLLÎ BANKALAR

Heyeti umumiyelerini akdetmiş bilânçolarını neşreylemiş olan millî bankalarımız bir senelik iş hayatlarını kârla kapatmışlardır.

Bu nltice hususî kredi işlerinin de iyi bir durumda olduğunu bize anlatması itibarile üzerinde memnuniyetle durulacak bir hadise teşkil eder.

Bankalardaki mevduat cüzdanları muhteviyatı inkişafını muhafaza etmektedir. Bu vaziyet millî bankacılığılın iş tutumu itibarile yüksek mevkiini ifade ettiği kadar ahlkın bankalara olan itimadının da canlı ifadesidir. Mevduatın korunması için alınan devlet tedbirlerinin ve millî tasarruf ve iktisad cemiyetinin kıymetli faaliyetinin de bu memnuniyet verici netice alınmasındaki rolü büyüktür.

Maliye vekili sözlerini bitirirken bütçe encümenine teşekkür etmiş ve yeni sene bütçesinin muvaffakiyetle başarılmasında heyeti umumiyenin direktif ve irşadlarının âmil olacağını söylemiştir.

ŞEKER FABRİKALARI

Maliye vekilinin beyanatından sonra Hüsnü Kitapçı kürsüye gelerek maliye vekilinin sözlerinin Ulu Önderin yarattığı büyük eserin nasıl korunmasını göstermesi itibarile itimad bahş olduğunu söyledi ve bazı noktalara işaret edeceğini ileri sürerek dedi ki:

— Varidat fasıllarından gümrüğe ilâve edilen rakkam ithal edilecek şekerden alınacak resme aiddir. Bunu gayri mantıkî buldum. Dahildeki fabrikalarımız istihlâke tekabül edebilecek şeker çıkarabilirler. Eğer ihtiyaçlarımız gümrük varidatı ile temin edilecek şekilde ise bu fabrikaları istihsalden durdurarak değil yeni fabrikalar yapmakla temin edilir. Sanayi hareketimizde ricat demek olan bu hareketi doğru bulmuyorum.

Buna benzer bir iş de Denizyollarında olmuştur. Bu sene Mısır seferini maalesef kaldırdık sebebi, zarar vermesi isede bu işin maddî zararı karşılayacak manevî bir cephesi vardır.

Türkün (Başladığı işi bitirir) olması ve şanlı bayrağımızın şimdi bizim olmayan bu kardeş memleket sularında dalgalanarak iktisaden bizimle birleşmesi çok hayırlı olur. İktisat vekilinden bu işi başarmasını isterim.

KERESTE FİATLERİ

Hüsnü Kitapçı bundan sonra orman işletmesine işaret ederek memlekette ümran faaliyeti olduğundan halbuki ziraat vekâletinin bir emirle ormanlarda katiyatı menetmesi yüzünden kaçakçılık vakalarının çoğaldığından, kaçakçılık olmayan yerlerde kereste fiatlerinin alabildiğine yükselmesine mukabil diğer mıntakalarda yok pahasına satılarak hazinenin zararını mucip olduğundan bahsetti ve:

— Ben hükûmetin yapamıyacağı bir iş yoktur diyorum. Elverir ki başa geçen zat enerjik bir adam olsun.

Dedi. Ziraat vekâleti bütçesinde köylü ile alâkası olmıyan masraflar olduğunu söyledi.

SIHHAT İŞLERİ

Sıhhat işlerine de temas etti ve bazı kazalarda doktor olmadığından bahsederek dedi ki:

— Bu gibi yerlerde doktorsuzluktan ölüm vakalarına sık, sık ras geliyoruz. Bizim bu şekilde kurban olacak nüfusumuz yoktur. Buna bir çare olmak üzere tıbbiyeden çıkanlar ihtiyat zabitliklerini kazalarda yapmalıdırlar.

BERÇ TÜRKERİN TASARRUF TAVSİYESİ

Hüsnü Kitapçıdan sonra Berç Türker söz alarak âzamî tasarruf lüzumundan, dünyanın sulh selâmet içinde olmadığından bahsederek bütçedeki harcirah, tazminat, levazım, mefrûşat ve mütenevvi, müteferrik masraflar fasıllarının çok geniş tutulduğunu, vekâletlerin az bir himmet ile bunları tasarruf edebileceklerini, büyük şehirlerde büyük inşaat programları plânları tasarlanıyorsa şimdilik bunlardan vaz geçilmesini söyledi. Berç Türker sözünü beş senelik yeni sanayi programına geçirerek:

— Gazetelerde okuduğuma göre bu plân için 100 milyon lira sarfedilecekmiş. Bu beni korkutuyor.

Yoksa bunu başarmak için yeni bir vergi mi düşünülüyor. Sayın maliye vekili bunu bana izah eder mi? Ben yapılmasın demiyorum amma kaş yaparken de göz çıkarmıyalım.

Dedi ve vekillerin işlerinin çokluğundan bahsederek Türk ve ecnebî mütehassıslardan mürekkep bir âlî tetkik komisyonu teşkilini, seyyahlar için hususî bir kambiyo fiat şekli tesbit edilmesinin, faydalı olacağını, Türk parası kıymetinin Fransız frangına istinat ettirilmemesini anlattı.

Son günlerde aktedilen istikrazdan elimize para egçmiyerek bunun düyunu umumiyeye kapatıldığını söyledikten sonra tasarruf hakkındaki fikirlerini tekrarlıyarak sözlerini bitirdi.

EMİN SAZAKIN NUTKU

Bundan sonra Emin Sazak söz aldı. Yol işlerinin iyi gitmediğini bütün vatandaşların senede 15 gün çalışarak bu işi 3 senede bitirebileceklerini, ecnebî seyyah celbetmekten bugün için artık bir fayda beklenemiyeceğini, mekteplerden lüzumu kadar mezun çıkarılmasını söyledi.

TURGUT (MANİSA) NIN BİR HÜCUMU

Turgut (Manisa) kürsüye gelerek, ikide bir elinde yazılı bir kâğıtla kürsüye çıkan ve bunu okuduktan sonra yerine dönen bir arkadaş hakkında bir kaç söz söyleyeceğini bildirerek Berç Türkerin biraz evvel temas ettiği mevzuları tekrarlıyarak dedi ki:

— Şu olamaz mı, bu olamaz mı gibi elinde yazılı kâğıtlarla metodik bir tarzda epi zamandanberi takip ettiği ifade şeklinde beni tatmin edecek bir cihet bulamıyorum. Emlâk bankasından bahseder (naşi mağfiret nakş) der. Tasarruftan bahseder (damla damla göl olur) der. Bütçeden bahseder (yevmün cedit rızkun cedit) tabirlerini kullanır. Bundan bir şey anlayamıyorum. Onun bu yazılı kâğıtlarını eski zamanda yazılmış muskalara benzetmekten bir türlü kendimi alamıyorum.

Dedi ve Berç Türkeri şiddetle tenkit etti.

«BİRBİRİMİZİ DEĞİL, BÜTÇEYİ TENKİT EDECEĞİZ»

Yahya (Ankara) söz aldı:

— Bu kürsüden herkes istediği gibi söz söyler. Cevap vermek hakkı vekile aittir. Biz burada birbirimizi değil, bütçeyi tenkit edeceğiz, dedi.

MALİYE VEKİLİNİN CEVAPLARI

Maliye vekili söz alarak vekâlete taallûk eden meseleler hakkında cevaplar verdi. İkinci beş senelik plân için endişeye mahal olmadığını söyledi ve:

— Türk parası ne Fransız ve ne de İngiliz parasının vesayası altında değildir. Fikirlerin hiç birisine iştirâk etmiyorum.

Dedi. Sonra maddelerin müzakeresine geçildi. Büyük Millet meclisi, Riyaseticumur, divanı muhasebat, başvekâlet, istatistik, şûrayi devlet, diyanet işleri bütçeleri fasıl, fasıl okunarak kabul edildi.

Meclis bütçe müzakeresi dolayısile her gün toplanacaktır. Yarın (bugün) saat 14 de toplanacak ve maliye bütçesi müzakere edilecektir.

Ankara - Istanbul

(Baş tarafı birinci sahifede)

ve inhisarlar vekâleti müfettişlerinden Şadan, Mutemed Fahri Dural, İş bankasından bir memur. Üç yolcu, tayyare ile ilk defa seyahate çıktıkları halde kendilerile görüşen bir muharririmize tayyare yolculuğunun çok rahat bir yolculuk olduğunu, en ufak bir heyecan ve korku geçirmediklerini söylemişlerdir.

Saat 3,30 da da şehrimizden Ankaraya üç yolcu ile bir tayyare hareket etmiştir. Yolcular arasında mebuslardan Şevki de bulunmaktadır.

Hava yolları devlet işletme idaresinden öğrendiğimize göre tayyarelerden birinin İstanbul - İzmir arasında işlemesi esas itibarile kabul edilmiştir. Bu seferlere temmuz başında başlanacaktır. İzmir yolculuğu bir saat 40 dakika sürecektir. İzmir hattında da Ankara hattında olduğu gibi tayyare aynı gün içinde İzmire gidip gelecektir.

Ankaradan gelen yolcular hava yolları idaresinin otomobili ile Taksime kadar götürülmektedir. İstiyenler yol üzerinde inebileceklerdir. Taksim tramvay durak mahalli tayyare yolcuları için bir istasyon mevkii olarak kabul edilmiştir. Ankaraya gidecekler için de saat ikide Taksimde bir otobüs duracak ve yolcuları Yeşilköy tayyare istasyonuna getirecektir.

Cumartesi günü saat 14 - 15 arasında istiyenleri hava yolculuğuna alıştırmak için tenezzüh uçuşlarına başlanacaktır. Bu tenezzüh 15 dakika sürecek ve tayyare on beş dakika içinde Yedikule, Kadıköy üzerinde uçtuktan sonra Yeşilköye inecektir. Evvelce de yazdığımız gibi bu uçuşlar için iki lira alınacaktır.

Hava yolları idaresi gerek tenezzüh uçuşlarına girecekleri, gerekse yolcuların istifadelerini gözönünde bulundurarak Mecidiye köyünde bir istasyon yapılmasını muvafık görmektedir. Şimdilik bu istasyonun inhisarlar idaresinin likör fabrikası arkasındaki meydanlıkta yapılması düşünülmektedir. Haziran sonuna doğru faaliyete geçilecektir. Bu takdirde tenezzüh uçuşlarına, istasyonun yakınlığı hasebile daha çok rağbet gösterileceği tahmin edilmektedir.

Galata cinayeti

Katil İbrahim dün adliyeye teslim edildi

Galatada berber İlyas adında biri evvelki gün İbrahim Hızır adında bir sabıkalı tarafından sustalı çakı ile kasığından vurularak öldürülmüştü.

Zabıta bu cinayet etrafında tahkikatını bitirmiş ve dün katil İbrahim Hızırı adliyeye teslim etmiştir. Katilin sorgusu yapıldıktan sonra tevkif edilmiştir.

Saray ve Babıâlinin iç yüzü

Yazan : SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 692

Anadolu demiryolları şirketinin Bağdad hattı imtiyazını koparmak için teşebbüsleri

Afyonkarahisarı ile İzmir arasında demiryolu bulunmadığından payitaht ile İzmir arasında ittisal hasıl olamıyordu.

Altıncı sadaretinde Sait paşa bunun sebebini nafıa nazırı Zihni paşadan sordu. Zihni paşa şu sebebi gösterdi:

— Bilvasıta şöyle şifahî bir irade telâkki etmiştim. (İstanbul ile İzmir arasında doğrudan doğruya iltisak hasıl olursa payitahtın ticaretine halel gelecektir. Bunun için İzmirden mümted hattın Karahisara isali hakkında istida vuku buldukça Babıâli ile muhabereye düşürülmesin; nezaretten bir suretle geçiştirilsin ve öyle bir taleb katiyyen isaf olunmasın.) Tehirin sebebi işte budur!

Sait paşa Abdülhamidin bu «ticaret sistemini!» Memleketin umumî menfaatlerine uygun bulmadı. Zihni paşaya şu tebliği icra etti:

— Payitaht ticaretinin tevessüünü, muamelelerinde inhitatın sebeplerini mülkî ve malî diğer hallerde aramak lâzım gelir. Yoksa (Uşak) ile (Karahisar) arasındaki kısa mesafe üzerinde bir hat uzatılıp uzatılmamasının buna tesiri olamaz. İstanbul ile İzmirin iltisakı her noktadan faydalıdır. Bu hattın temdidi muamelesine hemen teşebbüse mezuniyet verilmek üzere Babıâliye inhada acele ediniz.

Zihni paşa da bu mütaleayı ve lüzumu tasdik ediyordu.

Fakat Sait paşa onu Abdülhamide karşı koruyamazdı.

Zaten Sait paşanın bu sadaretinin de öyle uzun müddet sürmiyeceği emsalile malûmdu. Filiyata tevessül edilse bile irade çıkmıyacağı şüphesizdi. Acele etmeyip işi geçiştirmek daha ihtiyatlı bir hareket olurdu! Ve öyle oldu!

Eskişehir - Konya hattı İngiliz ve Fransız şirketleri tarafından Anadolunun garp sahillerinden içerilere doğru uzanmak üzere yapılan hatların arkasını çevirecekti; bu hat İstanbul - Hicaz hac yolunu takib etmek gibi bir rüchanı da haizdi.

Anadolu demiryolları şirketi bu hatlar ile Osmanlı iktisadiyatında artık kuvvetli bir âmil olabilecekti.

Almanların bu demiryolu imtiyazlarile Avrupalılara verilen diğer demiryolu imtiyazları arasında malî emniyet itibarile büyük bir fark vardı.

Almanların yapacakları hatların kilometre teminatı evvelkiler için olduğu gibi maliye nezaretinin bir taahhüdü değildi. Bu teminata karşılık gösterilen varidatın idaresi düyunu umumiye idaresine geçiyordu. Artık Almanlar için bu hatları Iraka, Basra körfezine kadar uzatmağı düşünmek zamanı gelmişti.

Anadoluda, Irakta dolaşan Alman tetkik misyonları buraların zengin varidat kaynakları hakkında raporlar tanzim ediyorlardı. Almanya ne üzerinde emniyetle yürüyeceğini öğrenmişti.

Anadolu ortasından Basra körfezine kadar olan geniş saha şimdiye kadar iktisaden bir sübati hal içinde bırakılmış gibiydi. Burasını asırlardanberi daldığı uykudan uyandıracak âmil «Alman demiryolları» olacaktı.

Anadolu demiryolları şirketi Bağdat hattının imtiyazını koparmak için zemini hazırlamağa, teşebbüslere başladı.

Alman maliyecilerinin en maruflarından Fon Siemens ile Almanya elçisi baron Marschal von Biberstein tarafından pek meharetle idare olunan müzakereler sonucunda nafıa nazırı Zihni paşa ile doktor Siemens arasında 23 Kânunuevvel 1899 tarihinde imza edilen bir mukavele ile Anadolu demiryolları şirketine tetkiklere başlamak için müsaade verildi.

Bu mukavele siyasî, iktisadî gürültülerin, ihtilâfların başlangıcı oldu.

Almanya Bağdat hattile İngiltereye kara yolundan hücuma kalkışıyor demekti. İngilizler de bu «Alman Bağdat hattına» müteallik işleri kıskanç nazarlarla takib edeceklerdi. Bu hattın hususile Bağdaddan Basraya temdidi halinde Irakı benimsemek emellerinin uğrıyabileceği tehlikeyi gördükleri için buna her türlü engeli çıkaracaklardı.

Bu hatta ait müzakerelerde Abdülhamid Babıâlinin nazırlarına ait bütün vazifeleri nefsinde toplamış gibi davranıyordu. Bu hattın inşası geçtiği yerlerde asayişin muhafazasına, aşiretlerin iskânına, alınacak asker miktarının ve devlet varidatının, umranın artmasına, vergi tahsilâtına, asker nakliyatına büyük medarı olacaktı; Basra körfezi etrafında, Arabistanın şarkında saltanat ve hilâfetin nüfuzunu da arttıracaktı.

Padişah için bunun başka bir faydası daha olacaktı:

Hazinei hâssasının varidatı büyük nisbette artacaktı.

Hazinei hâssaca geniş ve bereketli Irak arazisine el konmadan evvel hasılatın üçte biri, hatta yarısı devlet hazinesince alınırdı. Bu verginin ağırlığile beraber nehirler, kanallar da tathir ve tamir olunmadığı için bu arazinin çoğu metruk ve muattal kalmış, çöl haline gelmiş, ahali dağılmış, bedevilik halinde yaşıyan aşiretlere şakavet cevelângâhı olmuştu.

Mitat paşa Bağdat valisi iken bu araziyi işletmek için mahsulâttan alınan vergiyi indirmeğe, kolaylıklar gösterip taksitlerle eşhasa temlik etmeğe, bu suretle ahaliyi toprağa bağlamağa çalışmıştı. Fakat ondan sonra bu faydalı teşebbüsler gene yüzüstü kalmıştı.

Mitat paşa Suriye valiliğinde Suriyeden Bağdada kadar yapılacak bir demiryolu için İngiliz mühendislerinden Austine tetkikatı yaptırmıştı. Böyle bir demiryolunun vücude getirilmesi gerek Suriyede, gerek Irakta umranı tezyid, ziraatin terakkisini temin suretile arazinin de kıymetini çok arttıracaktı.

Agop paşa hazinei hâssa nazırı olunca Irak arazisi hakkında padişahın gözünü açmış, buraların hazinei hâssa hesabına işletilmesinden hasıl olacak menfaatleri ona anlatmıştı. (1)

Bundan sonra Irak havalisine gönderilen hazinei hâssa müdürleri, memurları, müfettişleri, mühendisleri mukataaları hazinei hâssaya mal etmekle kalmıyarak sahipli araziyi de (arazii seniye) arasına katmakta «fartı gayret» göstermekte biribirile rekabet etmeğe, avukatlar ahaliyi mahkeme kapılarında sürüdürmeğe başlamışlardı.

Artık yolsuz muamelelere, gasplara serbest cereyan verilmişti. Kanunî haklara hiç ehemmiyet verilmiyerek en münbit topraklar hazinei hâssaya geçiriliyordu. Füzulî işgal ve tasarruf davaları tapu senetlerinin, hüccetlerin hükümlerini iptal ediyordu. Mahlûl olan arazii miriye hakkında arazi kanunundaki kayıt ve şartlara, «tapu hakkı» sahiplerinin şikâyetlerine hiç bakılmıyarak hazinei hâssa namına tefavvuz ediliyordu.

(Arazii seniye) yi genişleterek hazinei hâssanın varidat kaynaklarını arttırmak için ikna, itma, nüfuz geçirmek, tehdid, cebir ve kahır gibi her çareye baş vuruluyordu.

Kim bu yolda daha çok gayret gösterirse o en ziyade makbul ve memduh oluyordu.

Bu usul Suriye taraflarına da teşmil edilmişti.

Hatta Haleb Avusturya konsolosunun uhdesine geçirdiği geniş arazinin devletçe mubayaasına lüzum görülmüş, bedeli maliye hazinesinden sefarete verilmiş iken bu arazinin (arazii seniye) ye kaydinin tashihine ve tapu senedinin takdimine iradei seniye çıkmıştı. (2)

Bu usulde bu kadar ileriye gidiliyordu.

Bir köyün bütün arazisini birden hazinei hâssaya almak, ahalisini orta çağların serfleri haline getirmek hazinei hâssa memurları için padişaha karşı en büyük sadakat ve ubudiyet eseri sayılıyordu!

«Zıllullah filâlem» olan padişah ve halife «maliki rukabı ümem» değil miydi? Bu halde Irak köylülerinin rakabesini de doğrudan doğruya ona teslim etmek gerekti!

Bu şekil ile Irakta arazi ve ahali iki kısma ayrılmış oluyordu:

1 — Arazii seniye; arazii mülkiye.

2 — Ahalii seniye; ahalii mülkiye!

Şimdi pek garip görünecek olan bu tabirler o zaman Irakta şayi ve müstamel idi; resmî muharrerata bile kabul olunmuştu. (3)

(Arkası var)

(1) Said paşa hatıratında dördüncü sadaretinde Agop paşanın «sadıkane» addetmediği bu hizmetini takdir eylemediğini, bu teşebbüsün terkile kadim usulün muhafazasını padişaha tavsiye ettiğini yazıyor.

(2) Said paşa hatıratı.

(3) Süleyman Nazif: Çalınmış ülke.

Çocuk Dünyası

Hediye alanlar

2 Mayıs tarihli bilmecemizin halledilmiş şeklini bugün hediye kazananların isimlerile beraber neşrediyoruz:

KABAK

Bilmecemizi doğru halledenlerden İst. kız orta okulundan 339 No.lı bayan Bedia birinci gelmiş ve hediyesi olan (Altın uçlu masa kalemi), Fatih 11 ci okuldan 386 No.lı bay Hilmi ikincilik ile (Zarif el işi), Ankara: Cebeci Dörtyol ağzında Urfa saylavı bay Refet Ülgenin oğlu Gültekin üçüncü gelerek (Sümer kızı eseri) hediyemizi kazanmışlardır.

Şekerleme alanlar

1 - Kadıköy orta okul 64 Sedad, 2 - Haydarpaşa Mefharet Murad, 3 - İst. 23 cü okul 466 Naci, 4 - Fener Rum mektebi 1248 No. Yorgi, 5 - İst. A. B., 6 - İst. Gazi Osmanpaşa orta okul 515 Taceddin, 7 - Bebek Necib Tevfik, 8 - Eyüb 36 cı okul Sabahadin, 9 - Küçük Mustafapaşa 19 No. Semiha, 10 - İst. kız lis. Ayşe.

Çikolata alanlar

11 - İst. erkek lis. 350 Kadir, 12 - Galata maliye tahsil şubesi memurlarından Sadeddin kızı Neclâ, 13 - Erenköy kız lis. 500 Ülker, 14 - Şişli Hamam sokak 120 Türkân, 15 - Vefa lis. 610 Sabahadin, 16 Üsküdar Türbe so. Zehra, 17 - Kadıköy 7 ci okul Ümran, 18 - Üsküdar orta 375 Muallâ, 19 - İst. kız lis. Feriha, 20 - Vefa lis. 369 Muhsin.

Bisküit alanlar

21 - Çapa kız öğretmen okul 9 Nevzad, 22 - İst. Yeni Nesil lis. Zekiye, 23 - İst. kız lis. 692 Hayriye, 24 - Tarabya orta okul Füruzan Said, 25 - Feriköy 3 No. Salih, 26 - İst. 61 ci okul Güzin, 27 - İst. kız lis. 1167 Remin, 28 - Hayriye lis. 633 Handan Fevzi, 29 - Binbirdirek 2 No. Muzaffer, 30 - Yeni Nesil okulu Riddat.

Birer kutu boyalı kalem ve resim defteri alanlar

31 - Beyazıt Camcı Ali mahallesi 13 Emine, 32 - Vefa lis. 384 Muzaffer, 33 - Beyoğlu 9 cu okul 211 Fatma, 34 - Gelenbevi orta okul No. 51 Ali Rıza, 35 - Gelenbevi orta okul No. 22 Halil İbrahim, 36 -İst. kız lis. 700 Şükran, 37 - Suadiye Belkis, 38 - Galatasaray lis. 1399 Rasih, 39 - İstanbul erkek lis. Kitapçıoğlu, 40 - Haydarpaşa lis. 1348 No.lıya.

Mürekkeb alanlar

41 - 32 ci okul Muallâ Taran, 42 - Rumelihisar Yusuf Ziya, 43 - Şehbadebaşı İstiklâl lis. 268 Selçuk, 44 İst. 17 ci okul 304 Cezmi, 45 - Genlenbevi orta okul 235 Necdet, 46 - Şişli Kır sokak No. 41 Emel, 47 - Beylerbeyi Abdullahağa sok. No. 18 Selma Zeki, 48 - Üsküdar 24 cü okul 427 Mihriban, 49 - Galatasaray Sağsol sok. No. 217 Arman, 50 - Davutpaşa orta okua 164 Sabahaddin.

Cetvel alanlar

51 - Arnavutköy kız koleci Fahire, 52 - Kandılli kız lis. 752 Müzeher, 53 - Beyoğlu Halâskâr Gazi cad. No. 111 Matel, 54 - Haydarpaşa lis. 2220 Nihad, 55 - İstiklâl lis. No. 52 Halûk, 56 - Fatih 42 ci okul 252 Nadir, 57 - Lâleli Mesihpaşa cad. 72 Ahmed, 58 - Samatya Dühaniye sokak No. 10 Zafer, 59 - Moda 8 ci okul 234 Cemal, 60 - Kadıköy İzzeddin sok. No. 31 Neriman.

Birer defter alanlar

61 - Kadıköy Altıyol Münir, 62 - Şehzadebaşı Nefer sok. No. 18 Erdoğan, 63 - Silivri birinci okul 302 Hakkı, 64 - Adapazarı orta okul 92 No. Samed, 65 - Beyoğlu Sen Mişel okulu Daykoff, 66 - Vefa lis. 343 Nedim, 67 - Ankara birinci orta okul 132 Naci, 68 - İst. lis. 1587 Jale, 69 - İstiklâl lis. 337 Enver, 70 - İzmir Ziraat bankasında Erem.

Kart alanlar

71 - Ankara Necatibey okulu 391 Jale, 72 - Kandilli lis. Sitare, 73 - Selimiyede 35 Fikret, 74 - Edirne Meriç müskirat fabrikası Faik, 75 - İst. kız orta okul Nimet, 76 - Akşam kız sanat okulu Nakiye, 77 - İst. erkek lis. 803 Nihad, 78 - Kadıköy 6 cı okul 147 Lemi, 79 - İst. erkek lis. 1710 Rasih, 80 - İst. 44 cü okul 657 Muallâ, 81 - Davutpaşa orta okul 96 Mehdeddin, 82 - Yozgad lis. 320 Ahmed, 83 - Beyoğlu 12 ci okul 213 Nejad, 84 - Vefa lis. 281 Osman, 85 - Trabzon Zeytinlik İç sokak 16 Ali, 86 - Üsküdar Ertik okulunda 234 Aysen, 87 - Kadıköy Rarakam cad. No. 1 Sevgi, 88 - Büyükada Doğanbey Sok. No. 2 Handan, 89 - Küçük Mustafapaşa No. 19 Nermin, 90 - İst. kız lis. 1176 Gül, 91 - Kadıköy Hasırcıbaşı No. 34 Ayten, 92 - Kasımpaşa bay Hayri kızı Şükran, 93 - Kumkapı No. 93 Yepime, 94 - Erzurum inhisarlar müfettişi Şükrü oğlu Cahid, 95 - İst. kız lis. 427 Muallâ, 96 - Sıvas silo direktörü kızı Şermin, 97 - İst. kız lis. 1672 Şadüman, 98 - Tarlabaşı Koyun sok. Öjen, 99 - Fatih 1 ci okul 386 Hilmi, 100 - İst. kız lis. 1710 Mezide, 101 - Üsküdar 23 cü okul 171 Rükkân, 102 Eyüb ilk okul Ferha, 103 - İst. erkek lis. 1466 Fehmi, 104 - Çamlıca 13 cü okul 55 Füruzan, 105 - İst. kız orta okul 334 Muammer, 106 - Kadıköy Moda No. 12 Remziye, 107 - İst. Yeni Nesil oklu 34 Şen, 108 - Yalvac orta okul İlhan, 109 - Kumkapı Nişanca 29 Jan, 110 - İst. kız orta okul Muzaffer, 111 - Kızıltoprak orta okul Esad, 112 - Sıvas kız orta okul 340 Nermin, 113 - İst. erkek lis. 627 Hüseyin, 114 - Samatya 29 cu okul 174 Aliye, 115 - Küçük Mustafapaşa 11 Hayriye, 116 - Büyükada No. 9 Bülend, 117 - Denizli orta okul 518 Fikret, 118 - Gelenbevi orta okul 464 Mustafa, 119 - İst. Kumkapı orta okul No. 60 Cahide, 120 - Kasımpaşa Camiikebir sok. No. 1 Mehmed Ali, 121 - Kumkapı orta okulunda 91 Mehmed, 122 - 27 ci okul 606 Hilâl, 123 - Kadıköy 41 ci oklu 26 Şükran, 124 - Kızıltoprak No. 42 M. Fuad, 125 - Giresun Ziraat mücadele kâtibi Bürhan, 126 - Ankara Necatibey ilk okul 924 Nebahat, 127 - İst. erkek lis. 1218 Necdet, 128 - Kadıköy Altıyol ağzı No. 17 Ahmed, 129 - Kadıköy Tellâl zade sokak No. 33 Muharrem, 130 - İst. kız lis. 1871 Mukadder, 131 - Kumkapı okulu 583 Orhan Sabri, 132 - Modada Öter, 133 - Vefa lis. 245 Tarık, 134 - Samatya No. 52 Çağlı, 135 - Fatih 19 cu okul 165 Muallâ, 136 - Fatih Çarşamba No. 6 Nazire, 137 - Kumkapı No. 31 Yusuf, 138 - İst. 15 ci okul 286 Tayyar, 139 - Aksaray Tayyareci Orhan sokak No. 3 Seher, 140 - Davutpaşa orta okul Suad, 141 - Akasaray Sofular cad. 16 Hayriye, 142 - İst. kız orta okul 339 Bedia, 143 - İst. kız lis. 473 Nezihe, 144 - Üsküdar 21 ci okul 254 Mübahat, 145 - Haydarpaşa lis. 1034 Şükrü, 146 - Ezine mütekaid jandarma yüzbaşı bay Rıza kızı Altıngöl, 147 - Gelenbevi orta okul Arif, 148 - Gelibolu tütün bayii Mustafadan Baykal, 149 - İst. 15 ci okul Yılmaz, 150 - Cumhuriyet orta okul 275 Hüsniye, 151 - Boğaziçi lis. 195 Kemal, 152 - Maçka 60 S. A., 153 - Samatya Diran Keşkekyan, 154 - Galata Sen Benua okulu Azize, 155 Haseki 24 No. Dediha, 156 - Beyoğlu 29 cu okul 194 İhsan, 157 - İst. kız orta okul Aysel, 158 - Beyazıt 5 ci ilk okul Süheylâ, 159 - Sarıyer 14 cü okul Behire, 160 - Süleymaniye 21 No. Süha, 161 - Emirgân 2 No. Güzin, 162 - Boğaziçi lis. 18 Selma, 163 - İst. kız lis. 1304 Semiha, 164 - Göztepe Samiye, 165 - Uzunçarşı Mansur, 166 - İst. Gedikpaşa Mehmed Yahya, 167 - Pangaltı Hamam 7 No. Nazire, 168 - Kasımpaşa 64 No. Şeref Nur, 169 - Kızılay hemşiresi okulu A. Anıt, 170 - Şehzadebaşı 10 No.da ilk okul 48 Müfid, 171 - Heybeliada 127 No. E. G., 172 - Üsküdar 20 ci okul Fahamettin, 173 - İst. kız lis. 1457 Atıfet, 174 - Erenköy kız lis. Cahide, 175 - Bakırköy Bezazyan lis. H. K., 176 - İst. erkek lis. 1390 M. Ali, 17 - İst. erkek lis. Saffet, 178 - İst. Nuruosmaniye Şeref sokak Zekiye, 119 - İst. Aksaray M. Ekrem, 180 - İst. Ali Bürhaneddin, 181 - İst. Piyer Loti cad. 41 No. Naci, 182 - Mecidiyeköy 50 ci okul Jale, 183 - Modada 18 No.da Fazıl, 184 - Arnavutköy Mihal, 185 - Vefa lis. 309 Akil, 186 - Ankara Divanı muhasebat mürakiblerinden Fehmi kızı Melâhat, 187 - Şişli tramvay deposunda Hayri oğlu Necdet, 188 - Boğaziçi Füruzan Esad, 189 - Burdur Uzunçarşı 57 Ethem, 190 - Sen Benua okulundan Ayten, 191 - Fatih Kenan, 192 - İst. 1 ci okul Riza, 193 - Arnavutköy 90 Şake, 194 - İst. kız lis. 523 Nevzad, 195 - Pertev Niyal lis. Müfahham, 196 - Kadıköy orta okul Ozan, 197 - Kocamustafapaşa 64 No. Süreyya, 198 - İst. Said, 199 - İst. 17 ci okul 256 Alâedin, 200 - Kadıköy Gazi ilk okulu 43 Halûk.

Tanrı bahtiyar etsin!

Yazan : NECDET RÜŞTÜ

— 1 —

Bay Tahir her şeyden elini çekti,
Uslandı: Yakında evlenecekti!..
Eleği asmıştı tamam kırkında;
Göçmüştü, olmadı bunun farkında:
Ne çabuk geçmişti aylar, seneler!...
O neler görmüştü kırk sene, neler:
Yirmi bir yaşında kapılmış aşka,
Her mevsim sevgili bulmuştu başka!.
Senede dört mevsim.. Dört güzel kadın
Zevkini sunmuştu ona hayatın!...
Yirmi bir yaşında ava dalmıştı,
Kırkında son kuşu vurup, kalmıştı!...
Demek: On dokuz yıl avcılık etti,
Doğrusu yorgunluk canına yetti!..
Dört kere on dokuz?.. Şu yekûn çıkar:
Yetmiş altı kadın bir ömrü yıkar!..
İrili, ufaklı bir bölük güzel,
Sevişme babında orduya bedel:
Bu şanlı bölüğün bütün askeri
Tahire hücumdan durmadı geri!..
Kiminin kirpiği olmuştu süngü:
Âşıklar onunla vurulur çünkü!..
Kiminin saçları tel örgü gibi,
Bir daha salmazdı takılan kalbi!..
Bu bölükte vardı her türlü asker:
Kimi çabuk teslim bayrağı çeker,
Kimi de savaşa devam ederdi:
Tahire dünyayı haram ederdi!...
Adamın sebatı gösterir tesir,
Kadınlar olurdu sonunda esir!...

— 2 —

Tahir serden geçer geçmezdi yardan..
Fakat avladığı güzel kuşlardan
Yetmiş altıncısı yaman olmuştu!..
Tahirin çektiği roman olmuştu!...
Adam kuşbazlıktan bu yüzden caydı:
Sonuncu zaptolmaz bir atmacaydı!.
Şahinden yamandı, kartaldan cesur;
Bizimki yanılıp yapsa bir kusur,
Yüzüne vururdu hemen pençeyi,
Tahire yapardı her işkenceyi!...
Hey, Tanrım!.. Çektiği gelmezdi dile:
Onunla üç sene doldurdu çile!...
Mevsimler geçiyor, o gitmiyordu,
Kavgalar, savaşlar hiç bitmiyordu!...
Hani her mevsimde bir güzel bulur,
Eskiyi defeder, keyfi denk olur,
Bu yeni kadınla üç ay yaşardı?...
Hani her mevsimde bir oynaş vardı?...
Yağma yok.. sonuncu kül yutmuyordu,
Hiçbir şey gözünü korkutmuyordu!..
Tahire diyordu:
— «Ben atlatılmam,
«Odalık zannetme.. kolay atılmam!..
«Yakında bir nikâh kıymazsan bana,
«İnan ben bu sefer kıyarım cana!...»
Tahirde hoşafın yağı kesildi,
Artık cesareti daha eksildi,
Düşündü:
— «Bu kadın beni vuracak,
«Kurtulmak için var bir çare ancak:
«Saçağı sarmadan büsbütün alev,
«Peşimi bıraksın: Vereyim bir ev!...»

— 3 —

Ne çare.. Boğazda on dört odalı,
Baba yadigârı bir koca yalı
Batapu verildi.. gitti «Naile»..
Çok şükür kalmadı artık gaile!
Naile giderken durup bakmıştı,
Son defa bir yaman tokat çakmıştı,
Demişti:
— «Sen bana bir yalı verdin,
«Fakat hiç sanma ki tükendi derdin:
«Nikâhla kadın al.. tutarsan metres,
«Gene ben karşına çıkarım.. teres!..»

★

«Naile» adını defterden sildi,
Sadaka verildi, kurban kesildi!..
Püsküllü belâdan olmuştu halâs;
Melek bile gelse etmedi temas,
Diyordu:
— «Ey Tahir!.. Kadından hazer,
«Yetmiş yedincisi beynini ezer!...»

— 4 —

İki ay geçmişti fakat aradan,
Dedi:
«Çift yaratmış bizi yaradan,
«Bekârlık çekilmez, kurtulmalıyım,
«Kendime bir güzel eş bulmalıyım!..»
Düşündü, ansızın açtı gözünü,
Acar «Naile» nin andı sözünü:
«Nikâhla kadın al.. tutarsan metres
«Karşına çıkarım!..» Buna dedi: Pes..
Mademki çıkacak, bir nikâh kıyar,
Bu şirret kadının sözüne uyar!...

★

Eski kurt bakmadı artık paraya,
Bohçacı kadınlar girdi araya:
Hayırlı bir işti, gayret olundu,
Nihayet namuslu bir dul bulundu!...
Kadın göstermedi ona yüzünü,
Kestirme söyledi şu son sözünü:
«Bay Tahir işittim çapkınmış biraz,
«Nikâh kıyılmadan konuşmak olmaz!..
«Geride atılmış birçok kadın var,
«Eğer tanışırsak eğlenir, savar!..»
Münasib bulmuştu Tahir bu sözü:
Son acar kadından yılmıştı gözü;
Demek ki bu kadın hem namusluydu,
Hem kimsesi yoktu, sessiz, usluydu!..
Ona vekâleten bohçacı gördü,
Gelip müjde verdi:
— «Ayın on dördü!..»
Son karar verildi: Ertesi sabah
Gelip kıyacaktı bir imam nikâh!..
Saltanat devrinde olmuştu bu iş,
Bakın, o zamanlar ne haltlar yenmiş:

— 5 —

O sabah.. nikâhı kıymıştı imam:
Şahid, dua, koltuk.. merasim tamam!..
Duvak açılınca odada fakat,
Nüzül indi: Tahir olmuştu sakat,
Yıkıldı, kendini minderde buldu!...
Evet!.. O dakika dünyada oldu
En müthiş facia, korkunç haile:
Çıktı karşısına çünkü «Naile» !...

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluşta Necdet Ekrem, Taksim: Kanzuk, Kürkçüyan ve Güneş, Galata: Hidayet, Eminönü: Sirkecide Ali Riza, Kasımpaşa: Yeni Turan, Hasköy: Halıcıoğlunda Yeni Türkiye, Heybeliada: Halk, Büyükada: Merkez, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya: Yeniköy, Emirgân ve Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Sarim, Beşiktaş: Receb, Üsküdar: Ömer Kenan, Kadıköy: Üçler ve Sotiryadis, Fener: Hüsameddin, Samatya: Teofilos, Karagümrük: Mehmed Fuad, Şehremini: A. Hamdi, Alemdar: Eşref Neşet, Küçükpazar: Yorgi, Şehzadebaşı: İbrahim Halil, Beyazıt: Cemil.

Her akşam bir hikâye

Broadway'da

Bir İtalyan hikâyesi

On iki silindirli muhteşem bir araba kapının önünde durdu. İçinden çok güzel bir kadın indi. Caddeden geçenlerin bütün dikkati bu dakikada onun üzerine toplanmıştı. Kadının arkasından uzun boylu, narin bir delikanlı geliyordu. Eski Alman imparatorunun hâssa askerleri gibi süslü bir şoför, beresi elinde, genç kadın ile yanındaki erkeğin kapıdan içeri girmelerini bekledi. Sonra yavaş yavaş uzaklaştı.

— Nevyorkun büyük mağazalarını hiç gezmediniz, değil mi? Bir Avrupalı için öğleden sonra gezilecek en iyi yerler burasıdır. Zannederim ki memleketinizde böyle bir şey görmemişsinizdir.

— Size vakit kaybettirmeyeceğim Jane!

— Ne demek! Nevyorku o kadar az tanıyorsunuz ki her şey sizi alâkadar edebilir. Onun için size ufak bir faydam dokunabilirse kendimi bahtiyar addederim.

Edgardo genç kadının yalan söylediğini hissetti. Bu son derece zengin ve keyif ve hevesine tâbi kadında genç Avrupalının yüzünde hayret eserlerinin belirdiğini görmek zevkinden başka bir arzu yoktu. Kendisini deniz aşırı bir köylü yerine koyacağı şüphesizdi.. Bir kaç gün onunla eğlenmek, vakit geçirmek istediği aşikârdı. Dostlarına güzel spor şampiyonu ile bir arada çıkmış resimlerini göstererek öğünecekti.

Edgardo böyle damızlık bir beygir gibi telâkki edilmekten pek müteessir olmuyor değildi. Fakat bir ses te çıkaramıyordu.

Şimdi kalabalık, muazzam mağazalardan birine girmişlerdi. Burada her şey 12 çente satılıyordu.

Genç kadın izahat veriyordu:

— Şimdiye kadar gördüğünüz mağazalarda satıcı kızlar çok güzeldi, değil mi? Fiatlere göre satıcılar da, yaşları ve güzellikleri de değişir ve pahalı mağazalarda genç ve güzel kızlar vardır. Burası ucuz mağazadır. Onun için kırkı geçmiş kızlar göreceksiniz. Bu doğru bir prensip değil mi?

— Evet, ticaret bakımından öyle. Fakat neden bana bunlardan bahsediyorsunuz Jane?

— Neşesiz görünüyorsunuz, Edgardo; siz Avrupalılar ne kadar hissiyatperestsiniz canım!

Mağazada dolaşıyorlardı. Delikanlı, zengin Amerikalı kadının doğru söylediğini görüyordu. Satıcılar arasında güzel boyanmış, taze ve zarif kızlara tesadüf edilmiyordu. Buradakilerin yüzlerinde zamanın ve hayatın tahripleri göze çarpıyordu. Kıyafetleri de pek muntazam değildi. Jane'ın parmağındaki yüzükler kim bilir bu zavallıların kalbinde ne fırtınalar uyandırıyordu!

Delikanlı aklından geçen şeyleri tutamıyarak:

— Bu kadınlardan, dedi, kim bilir kaçı sefil bir mahallede boş bir odadan, gayri kâfi bir gıdadan başka bir şey bulmuyorlar. Belki bunu bulamıyanlar bile var.

— Edgardo hep ayni lâfları tekrar ediyorsunuz!

Şimdi mutfak levazımı satılan yere gelmişlerdi. Otuz yaşını geçmiş gibi görünen bir kız acı bir tebessümle onları karşıladı. Siyah, itina ile taranmış saçları vardı. Yüzü solgun ve zayıftı. Maamafih çehresinde parlıyan mavi gözleri ona güzel ve tatlı bir ifade veriyordu. Arkasındaki âdi bir yünlü esvap kullanıla kullanıla bir pırıltı peyda etmişti.

Jane'ın elmaslar içindeki parmaklarının mutfak takımlarına süründüğünü görünce seri bir hareketle kendi ellerini tezgâhın altında sakladı. Bu hareket delikanlının gözünden kaçmadı.

Jane:

— Bir tuz, bir de biber kutusu almak istiyorum, dedi.

— Ne garip fikir!

— Bunları size hediye edeceğim. Uğurdur. Fakat isterim ki matmazel intihab etsin.

Genç kızın mavi gözleri sıkılma ve korku ifade eden bir parıltı ile titredi. Güzel ve zengin kadına acı acı baktı.

Tezgâhın altından yavaş yavaş ellerini çıkardı. Elleri kırmızı idiler. Üzerlerinde yanık izleri göze çarpıyordu.

Zengin kadın:

— Aman kızım, ne çirkin ellerin var! diye haykırdı.

— Kabahat benim değil madam. Annemi ateşten kurtarmak isterken ellerimi yaktım.

Ortada acı bir sükût hüküm sürdü. Sonra delikanlı ters bir ifade ile güzel kadına baktı, ondan gözünü satıcı kıza çevirdi:

— Matmazel, dedi, benim için elleriniz elmaslarla dolu bir takım ellerden çok güzeldir.

Zengin kadın kendini zaptedemiyerek:

— Edgardo! diye haykırdı.

Hiddetinden kıpkırmızı kesilmiş bir halde yürüdü. Satıcı kızın gözlerinden yaşlar akıyordu. Delikanlı alelâcele ona doğru iğilerek sordu:

— Saat kaçta buradan çıkıyorsunuz?

— Yedi buçukta, neden sordunuz?

— Bana numaranızı veriniz.

Satıcı kız şaşkın bir tavır ile, itaat etti. Delikanlının istediklerini bir kâğıt parçasına yazdı. Edgardo genç kadının yanına koştu. Otele kadar hiç birşey konuşmadılar. Holde genç kadın:

— Bu akşam, dedi, beraber yemek yiyelim mi? Ümid ederim ki huysuzluğunuz geçmiştir.

— Huysuzluk ettiğimi zannetmiyorum. Fakat maatteessüf bu gece sizinle kalamam. Başka birine söz vermişim.

— Kime? Sakın o kırmızı elli satıcı kıza olmasın?

Delikanlı soğuk bir bakışla güzel kadını süzdü:

— Sizi bu kadar fena kalpli zannetmezdim, dedi. Aldanmışım.

— Söyliyeceğiniz son söz mü bu?

— Evet.

Genç kadın asansörcü çocuğa işaret etti, delikanlıya hiç bir şey söylemeden, beyaz bir tavus kuşu gibi, azametle uzaklaştı.

Edgardo hiç ehemmiyet vermeden, kolundaki saate baktı. Yedi olmuştu. «Tam vakit» diye düşündü. Sonra, kapıcılardan birini işaretle çağırdı. emir verdi:

— Çiçekçiye gidiniz. Gayet güzel bir demet gül alınız. Fakat çabuk olsun.

Kapıcı sordu:

— Çiçekleri buraya mı getireyim? Miss Janne'ın dairesine mi verilecek?

— Hayır, şu adrese göndereceksiniz. (Kapıcıya satıcı kızın adresini verdi) ve kendisini tam yedi buçukta dışarıda beklediğimi söyliyeceksiniz.

Kapıcı dalgın dalgın uzaklaştı.

Hikâyeci

Radyo

AKŞAM ın tavsiye ettiği günün mühim programı

26 Mayıs Salı

İstanbul, 18, Hafif musiki (plâk), 19 Haberler, 19,15 Muhtelif plâklar ve ses musikisi, 20 Keman solo, bayan Pakize İzzet Nezih tarafından (piyano refakatile), 20,30 Stüdyo orkestraları, 21,30 Son haberler, Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Ankara, 12,30 Plâk yayımı ve ajans haberleri, 19,30 Klâsik plâk yayımı, 19, 50 Doktor konuşuyor, 20,10 Karpiç lokantasından nakil, 20,50 Ajans haberleri, 20,40 Karpiç lokantasından nakil.

27 Mayıs Çarşamba

İstanbul — 18: Sahne musikisi. 19: Haberler, 19,15: Muhtelif plâklar veya retransmisyon. 20: Dans musikisi (Amatör sanatkârlar tarafından) Müfid Hasan idaresinde. 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Ankara — 12,30: Plâk yayımı ve ajans haberleri, 19,30: Sporcu konuşuyor, 19,50: Plâk yayımı, 20,30: Ajans haberleri, 20,40: Karpiç Şehir lokantasından nakil.

Kızılay üye devşirme haftası bir Haziranda başlıyacaktır. Üye olunuz..

Beyoğlunun merkez yerinde

Terzi, moda atelyesi, doktor yazıhanesi veya ikametgâh olmağa elverişli dört oda, mutfak ve banyoyu havi bir daire kiralıktır. İstiklâl caddesi (Şık) sineması karşısında 156 numaralı «İstiklâl apartımanı kapıcısına müracaat.

NİL ÇOCUKLARI

İskender Fahreddin — *Tefrika No.* 155

— Haydi, içiniz! dedi. Gözlerinizi neden kapıyorsunuz? Yurdunu düşman elile yıkmak istiyen bir adamın nasıl öldüğünü görünüz! Mikerinosu öldüren adam, şüphesiz, ölüm cezası görecekti.

Argaros titreyen elile şarabını içti ve kraliçenin sesini duyanlar bağrışmağa başladılar:

— Öldüren, elbette ölmelidir.

Habinin ölümü uzun sürmemişti. Aç timsah, ilk atılışta, prens Habiyi dişlerinin arasına aldı.. Suların arasında çiğnedi.. ve çarçabuk midesine indirdi.

Bundan sonra, seyircileri neşelendirmek için, havuzun etrafını okçular sardılar.. Suda yüzen timsahı, Habinin ölümünden daha çabuk öldürerek iple bir kenara çektiler.

Suda raksedeen kızlar, tekrar, ikişer ikişer havuzun içine atlıyarak kırmızı, mavi meşaleleri yaktılar.. Ellerine alıp suda yüzmeğe ve neşeli şarkılar söylemeğe başladılar.

Aradan bir saat bile geçmemişti ki, prens Habinin ölümü unutulmuş ve herkesin yüzünü saran ölü renksizliği yavaş yavaş sıyrılarak, bütün çehreler şarabın kızıl rengini almıştı.

***

«RÜYAMDA BİR ÖKÜZ GÖRDÜM.. KRALİÇE İLE EVLENECEĞİM!..»

Libya kralının oğlu, Menfis sarayında, ihtiyar sihirbaz Elefanı çok sevmişti.

Nuam, odasında iki büklüm yatan ve çok ihtiyarlamış olan Elefandan yardım istiyordu:

— Kimsenin sözü kulağıma girmiyor, Elefan! Prens Habinin timsah ağzına atılıp öldürüldüğü gecedenberi, kraliçe ile evlenmekten vaz geçmiştim. Fakat, aradan dört gece geçti. İçimdeki ateş tekrar beni yakıp kavurmağa başladı. Bu gece mabutlar mabudu Amona yalvardım: (Eğer gece rüyamda bir öküz görürsem, Titanayı tekrar seveceğim.. Onun peşini bırakmıyacağım!) dedim. Sabahleyin gözümü sevinçle açtım. Çünkü, gece rüyamda güzel bir Abidos öküzü görmüştüm. Şimdi sana geldim, Elefan! Kraliçe, Menfis sarayında senden başka bir kimseye ehemmiyet vermiyor. Hatta babama bile.. Kraliçenin bir kocaya ihtiyacı var. Yakında evleneceğini söylüyorlar. O, benden daha güzel, daha uygun bir koca bulabilir mi?

İhtiyar sihirbaz, bu şımarık prensin kalbini kırmamak için, yarı ciddî yarı gülerek cevap verdi:

— Oğlum, sen daha tecrübesiz bir gençsin! Yaşın da kraliçemizin yaşından on yıl küçük. Titana cesur, atılgan, ve bir ordunun başına geçtiği zaman düşman üzerine yıldırımlar gibi akınlar yapacak bir kahraman arıyor.. Böyle bir erkek bulunciya kadar bekliyecektir. Sen ise şimdiye kadar annenin, babanın yanından ayrılmamış; sarayda bin bir cariye ve köleler içinde incinmeden, üzülmeden büyümüş bir çocuksun! Bu fikirden vaz geçerek, Mısır asılzadelerinden birinin kızile evlenirsen, daha çok mesud olursun!

Nuam ağlamağa başladı:

— Sen de mi onu benden ayırmak istiyorsun, Elefan? Sen de mi bana acımıyorsun? Ben onu görmeden yaşıyamam. Titana mademki cesur ve atılgan bir erkek arıyormuş.. Aradığı meziyetlerin hepsi bende var. Ben hem cesur, hem de atılgan bir delikanlıyım. Bir gün Libyada babamla kara ördek avına gitmiştik.. Babam, bilirsiniz ya meşhur ördek avcısıdır. Fakat, o gün kaç tane ördek avlıyabildi dersin? Ancak dört tane.

Elefan gülerek sordu:

— Ya sen?...

— Ben on sekiz ördek vurdum. Bu muvaffakıyetimi, ördeklere atılışımla temin ettiğimi herkes söylüyor. Ben kraliçenin aradığı atılgan erkeklerden biriyim. Sade bu kadar mı ya? Bir başka gün de babamın muhafız askerlerile sarayın bahçesinde dolaşırken, karşıma birdenbire yeşil başlı atmacalardan biri çıkıvermez mi?! Hemen cesaretimi topladım.. Korkak çocuklar gibi bağırarak, askerlerin yanına kaçmadım. Hençerimi çektim.. Atmacanın üzerine attım. Atmaca derhal yere düştü. Babam, gûya beni kurtarmak için, atmacayı pencereden okla vurduğunu söyledi ama.. Ben buna inanmadım. Çünkü, hançerimi yukarıya getirdikleri zaman ucu kanlıydı. O gün babamın yanında ilk defa göğsümü kabartarak: (Ben de cesur bir nişancıyım.. Değil mi baba?) demekten kendimi alamamıştım. Bir erkekte başka ne meziyet arıyorsun, Elefan?

İhtiyarın çene yarıştıracak hali yoktu.. Saf yürekli delikanlıya:

— Merak etme, dedi, ben kraliçe ile aranızı bulmağa çalışacağım. Fakat, bir şartla: Bugünden itibaren bu meseleden hiç kimseye bahsetmiyeceksin!

— Peki.. Söz veriyorum

***

«HABEŞ KRALI (ŞABAKA) YI YENMEK İSTİYORUM!»

Titana bu sırada, üzerinde bir çok şüphelerin toplandığı Karnak muhafızı Riyosu denemek için, kendisine yeni bir vazife vermişti.

Yeni Mısır kraliçesi, Habeş kralı Şabakanın Deltâdaki nüfuz ve kuvvetini kırmağa karar vermişti. Kraliçenin emri altında büyük ve muzaffer ordular vardı. Kraliçe, bu ordulardan birini Helyosun kumandası altında olarak Karnaka gönderecekti. Fakat, bundan önce Riyosu yoklamak gerekti.

Titana, Karnaka gönderdiği bir zabitin eline şu mektubu verdi:

«Mısır ülkesinde kargaşalık çıkarmak istiyen prens Habi timsahların ağzında parçalandıktan sonra, şimdi mağlûbiyet sırası Şabakaya geldi. Çok yakında Karnaka varacak olan Mısır ordusile birlikte Habeş sınırları üzerine yürüyeceksin! Ordumuz Karnaka varmadan önce, Karnakta tedbirler alıp halkın iaşesini ve asayişi temine çalış!»

Riyos bu mektubu alınca acaba ne yapacaktı? Kraliçeye haber verdikleri gibi, Riyos sahiden Habeş kralile gizlice uzlaşmış mıydı?

(Arkası var)

KUMBARA BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

FAYDA

HAŞARAT ÖLDÜREN ÇOK ECNEBİ VE TESİRSİZ MARKALAR VARDIR

Fakat tenekesi üzerinde **FAYDA** yazılan markayı bilhassa tesiri mechul ve parası yüksek markalara tercih etmek kendi menfaatiniz icabıdır.

FAYDA, sarı ve kırmızı ve koyu lâcivert renkde olub diğer renklerden ayırmak lâzımdır. Amerika'da tahta kurusu olmadığı için bu ilâç hakkında kimse bir ihtira icad edememiştir. Bilhassa **FAYDA** tahtakurusu, pire, sinek, hamam böceği, güve ve bütün haşeratı öldürür. Tesiri bütün markaların iki mislidir. Ve **FAYDA** haşeratı bayıltmaz, kat'iyyen öldürür. Ve haşerat bir daha dirilmezler. **FAYDA** ile ölen haşerat bir zaman sonra tekrar hayat bulduğunu isbat edene on bin lira verilir.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu

TRUFLEX
REG. U.S. PAT. OFF.
Blades

Çok eyi bilenmiş TRUFLEKS traş bıçakları hafif bir okşama gibi, yüzün üzerinde kayar. Rahatlık ucuzca bu bıçakla temin edilir.

Krem Balsamin

Tabiatin bahşettiği güzelliği kıymetlendirir. Esmer, kumral, sarışın her tene tevafuk eden yegâne kremdir. Lâtif kokusile sevimli bir hava yaratır. Cilddeki leke, sivilce, çil ve buruşuklukları kâmilen giderir. Gençlik taravetini haiz yumuşak ve cazib bir ten yaratır.

KREM BALSAMİN YAĞLI
Gece için pembe renkli
KREM BALSAMİN YAĞSIZ
Gündüz için beyaz renkli
KREM BALSAMİN ACI BADEM
Gece için pembe renkli
KREM BALSAMİN ACI BADEM
Gündüz için beyaz renkli

Bütün tanınmış itriyat ve tuhafiye mağazalarında vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu - İstanbul

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

2. ci Keşide 11 Haziran 936 dadır.

Büyük ikramiye: 30.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000,) liralık bir mükâfat vardır.

ASKERİ FABRİKALAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Satınalma Komisyonu İlânları

40000 metre ham ipek kumaş.

Tahmin edilen bedeli (32000) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü Satınalma komisyonunca 10 Haziran 936 tarihinde Çarşamba günü saat 16 da kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname «Bir» lira «60» kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 2400 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (2776)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

İdaremizin ihtiyacı için şartnamesi mucibince 24 ton ağır Dizel yağı pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin 1/VI/936 Pazartesi günü saat 14 te yüzde 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım satım komisyonuna müracaatları. (2804)

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..

3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

24 Mayıs Pazar gününden itibaren

Beynelmilel şen caz

ELİSABETH SOLVEY
FERRY KOVARİK
ve
MAZARİK Orkestrasını

PARK OTELİNDE

dinliyebilirsiniz.

Kurtuluşta işlek yerde kiralık güzel dükkân

Beyoğlunda Kurtuluş tramvay cadde ve istasyonunda 23 numaralı Müzeyyen apartımanınınaltında elyevm boş ve kapalı olan dükkân kiralıktır. Altında ardiyesi bulunan ve iç içe her esnafa elverişli ve büyük olan mezkûr dükkâna talib olanlar apartıman kapıcısına müracaatla şeraitini anlıyabilirler.

Zayi — İstanbul Evkaf direktörlüğünden almakta olduğum muhtacin maaşına aid mühürümü 18-4-936 tarihinde kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hacer

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir

Her türlü banka muamelâtı

AKŞAM NEŞRİYATI

İskontolu Satış Listesi

No.		Kuruş
1	Küçük İlânlar	75
2	Kıvırcık Paşa	75
3	Deli	30
4	Yalı Çapkını	30
5	Bu Perdenin Arkasında	40
6	Düğün Gecesi	100
7	Sumer Kızı	125
8	Asyadan Bir Güneş Doğuyor	80
9	Dipsiz Kuyu	25
10	Kadın Asker Olursa	50
11	Pembe Maşlahlı Hanım	70
12	Pembe Pırlanta	25
14	İki cinayet gecesi	25
15	İtalyadan Amerikaya nasıl Uçtular	35
16	İlkmektepler İçin Yardımcı Tarih Hulâsası	10
17	İttihat ve Terakki Tarihinde Esrar Perdesi	150
18	Karacaahmedin esrarı	25
19	Arzın Merkezine Seyahat	25
20	Don Kişot	25
21	Kardeş katili	25
22	Hayvanlar Âlemi	150
23	Sinema Yıldızları	100
24	Bir kadın geçti	20
25	İstanbuldan Londraya Şileple bir yolculuk	75
26	Nereden geliyoruz	40
27	İstiklâl Savaşı Nasıl Oldu	80
28-33	Arsen Lüpen (Bir Cildi)	80
34	Tarih Öğreniyorum	30
35	Coğrafyada İlk Adım	50
36	Çocuklara Coğrafya Kıraatleri	50
37	Fazıl Ahmet	80
38	Devler Kaldırımı	75
39	Aşk Fırtınası	50
40	Yeryüzü Gökyüzü	150
41	Cüceler ve Devler memleketinde Gülliverin Seyahatleri	75
42	Edebî Hatıralar	60
43	Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu	75

AKŞAM okuyucularına mahsus % 20 İSKONTO KUPONU

Bu kuponu kesip «Akşam Matbaası Kitap Servisine» getirir veya gönderirseniz, yukarıdaki listede beğeneceğiniz kitapların fiatından size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Zayi — Kendime aid tatbik imzamı zayi ettim. Mezkûr imza ile hiçbir kimseye deynim olmadığını ilân ederim.

Alibeyköy 47 No. lı bakkal Ömer Varlık

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Şebekemiz üzerinde işleyen sür'at, yolcu ve muhtelit trenlerin vakti hareket saatleri; Alsancak - Eğirdir kısmı hariç; 1/Haziran/936 gününden itibaren değiştirilecektir. Yeni vakti hareket cetvelleri istasyonlarımıza asılmıştır. Daha fazla malûmat için istasyonlara müracaat edilmesi. (1145) (2858)

Scandinavian Near East Agecny
Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.
VİKİNGLAND vapuru 25 mayısa doğru
NORLAND vapuru 29 Mayısa doğru
SAVONMAA vapuru 13 Hazirana doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.
VİKİNGLAND vapuru 26 mayısa doğru
NORDLAND vapuru 31 Mayısa doğru
SAVONMAA vapuru 13 Hazirana doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Kor kıt'atı ve müessesatı için 80000 kilo sığır eti kapalı zarf usuliyle alınacaktır. Etin beher kilosunun muhammen değeri 30 kuruştur. İhalesi 4/Temmuz/936 cumartesi günü saat 10 da yapılacaktır. İlk pey parası 2000 liradır. Teklif mektupları ihalenin yapılacağı saatten bir saat önceye kadar Kor satınalma komisyonuna tevdi edilmiş bulunacaktır. Şartname ve evsafını görmek isteyenler hergün ve ihaleye iştirâk edeceklerin belli gün ve saatte Çorluda Kor satınalma komisyonuna müracaatları
(705) (2879)

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
CERRAHPAŞA HASTANESİ
BAKTERİYOLOĞU
Kan, idrar, balgam, cerahat, mevadı gaita gibi tıbbî tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.
Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

Bakırköy sulh hukuk hâkimliğinden:

Bakırköyde istasyon caddesinde 23 No. lu evde iken halen mahal ikameti meçhul Yorgiye:

Müddei Mehmed ile şayian ve mutasarrıf bulunduğunuz Bakırköyünde Zeytinlik mahallesinde fırın sokağında 70 No. lu evin izalei şuyu hakkında açılan davanın yapılan mahkemesinde mahal ikametiniz meçhul bulunduğundan ilânen yapılan tebligata binaen yevmi mahkemede hazır bulunmadığınızdan ittihaz olunan gıyap kararına beş gün içinde itiraz ederek yevmi mahkeme olan 9 haziran 936 salı saat 10 da mahkemeye gelmediğiniz ve yahud bir vekil göndermediğiniz takdirde yapılan keşfi ve muameleleri kabul etmiş addolunacağı ve mahkemeye kabul edilmiyerek gıyabınızda ikmali muamele olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere hukuku usul mahkemeleri kanununun maddei mahsusasına tevfikan ilân oluunr. M. 708

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rıhtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

GİRESUN Şarbaylığından :

Giresunda teşkil edilen Belediye Bandosu için mütehassıs bir muallime ihtiyaç vardır. Talip olan şeraiti anlamak üzere Asmaaltı No. 44 Azmi Gürsoya acele müracaat etsin. (2870)

Venüs Ruju:
Gayet cazib renklerile kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

Venüs Kremi:
Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

Venüs Pudrası:
Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildlileri teshir eden yüksek evsafta eşsiz pudradır.

Venüs Rimeli:
Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalblere ok gibi saplanır.
Beyoğlunda tanınmış ve maruf Karlman, N. Tarika, Şark Merkez ıtriyat ve tuhafiye mağazalarında satılır.
Deposu: Evliya zade Nureddin Eren, kimyevî ecza âlât ve ıtriyat ticarethanesi, İstanbul - Bahçekapı.

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

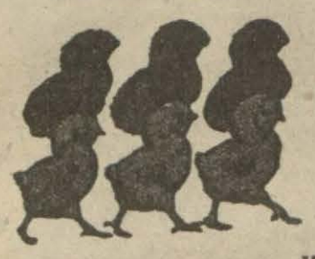

	Kuruş
YENİ HARFLERLE	
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı ?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

AKŞAM'ın FAYDALI NEŞRİYATI
No. 26
Çok meraklı bir kitap:
NEREDEN GELİYORUZ?
Arasıra, kendi kendimize düşünürken, hayatın bir bin cilvesi içinde şu sual dudaklarımız ucuna gelir.
NEREDEN GELİYORUZ?...
Bu suale bugün ilmin verebildiği cevabı öğrenmek istemez misiniz? Bu müşkülümüzü bir kitab çözüyor.
164 sahife, 60 Resim 40 kuruş
Satış yeri:
AKŞAM MATBAASI

Dr. HAZIM
Cerrahpaşa hast. sabık cilt Züh. Müt.
B.O. İngiliz sefareti karşısı No. 26

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 31 bin kilo yufka 1/Haziran/936 pazartesi günü saat 14 de Tophanede ST. AL. KO. da açık eksiltme ile alınacaktır. Yufkanın tahmin bedeli beher kilosu 13 kuruştur. İlk teminatı 302 lira 25 kuruştur. Şartnamesi KO. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatta KO. na gelmeleri (538)
(2679)

★

İdareleri İstanbul LV. âmirliğine bağlı müesseseler için 73 ton taze fasulya 46 buçuk ton taze sakız kabağı 17 bin aded hiyar 1/Haziran/936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede ST. AL. KO. da kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Hepsinin tahmin bedeli 10245 liradır. İlk teminatı 768 lira 37 kuruştur. Şartnamesi KO. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat evvel KO. na vermeleri. (539) (2680)

★

İdareleri İstanbul LV. âmirliğine bağlı müesseseler için 70 bin aded limon 1/Haziran/936 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede ST. AL. KO. da açık eksiltme ile alınacaktır. Limonun tahmin bedeli beher adedi dört kuruştur. İlk teminatı 210 liradır. Şartnamesi KO. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatta KO. na gelmeleri. (540) 2681

★

Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 5000 liralık arpa 29/Mayıs/936 cuma günü saat 15,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Arpanın beher kilo tahmin fiatı 4 kuruş 75 santimdir. Son teminatı 750 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. «550» «2876»

★

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 60 ton lavamarin kömürü 29/Mayıs/936 cuma günü saat 15 de Tophanede satmalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli beher tonu 14 buçuk liradır. Son teminatı 130 lira 50 kuruştur. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber belli saatte komisyonda bulunmaları. (551) (2877)

★

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için beş bin liralık yulaf 29/Mayıs/936 cuma günü saat 16 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli yulafın beher kilosu 5 kuruş 25 santimdir. Son teminatı 750 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. «552» (2878)

★

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 465 bin aded yumurta 1/Haziran/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede ST. AL. KO. da kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Yumurtanın bir adedinin tahmin fiatı bir kuruş 40 santimdir. İlk teminatı 488 lira 25 kuruştur. Şartnamesi KO. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat evvel KO. na vermeleri. (541)
(2682)

Kültür Bakanlığından :

Ankarada yapılmakta olan Siyasal Bilgiler Okuluna aid tesisat eşyasının eksiltmesi:

1 — Ankarada Cebecide inşa edilmekte olan Siyasal Bilgiler Okuluna aid mobilya tesisat eşyası kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Tesisat eşyasının keşif bedeli 49,988 lira 16 kuruştur.

3 — Bu işe aid evrak şunlardır:
a) Mobilya plânları,
b) Keşif defteri,
c) İmal edilecek mefruşatın listesi,
d) Mobilya plân listesi,
e) Umumî fennî şartanme,
f) Umumî fennî şartname lâhikası,
g) Eksiltme şartnamesi,
h) Mukavelename projesi,

İstekliler bu evrakı 2 lira 50 kuruş karşılığında Bakanlık Yüksek Öğretim Genel Direktörlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltme 1 Haziran 1936 tarihine gelen Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Direktörlüğü dayrasında toplanacak arttırma ve eksiltme komisyonunda olacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için:
a) 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununun 17 nci maddesine uygun 3750 liralık muvakkat teminat vermeleri,
b) Ticaret odasına kayıtlı bulunması,
c) İsteklilerin Mobilya fabrikası sahibi olmak ve asgarî, kabulü kat'îsi yapılmış (20,000) liralık mobilyayı fabrikasında yaptığına dair, idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden Bayındırlık Bakanlığına eksiltme gününden en son sekiz gün evvel müracaat ile fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

6 — Teklif mektupları ihale günü saat 14 e kadar Komisyon reisine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilen mektupların nihayet 4 üncü maddede yazılı ihale saatine kadar Komisyona gelmiş olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilemez.
(1059) (2671)

Mühendis aranıyor

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İnhisarlar idaresi merkez ve mülhakat teşkilâtında çalıştırılmak üzere Mühendis ve Fen memuru alınacaktır.

Mühendis:

1 — Makine, Maden ve Nafıa Mühendisi olmak üzere dokuz mühendis alınacaktır.

2 — Taliplerin diplomalı mühendis olmaları.

3 — Askerliklerini ifa etmiş bulunmaları.

4 — Memur olabilmek için lâzımgelen evsaf ve vesaiki haiz bulunmaları şarttır.

Fen memurları:

1 — Nafıa Fen Mektebinden veya buna muadil Avrupa fen mektebinden mezun olmak.

2 — Askrliğini yapmış bulunmak.

3 — Asgarî üç sene inşaat ve su işlerinde tecrübe görmüş olmak şarttır. İsteklilerden mühendislere tecrübelerine ve tayin edilecekleri mahalle göre 150-250 lira arasında ve fen memurlarına 100-150 lira arasında ücret verilecektir.

Taliplerin nihayet 5/6/936 tarihine kadar bir istida ve vesikaları ile birlikte bizzat, bu kat'iyen mümkün olamadığı takdirde yazı ile Galata Ömer Abit han üçüncü katta İnhisarlar Umum Müdürlüğü Hususî kalem müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. (2700)

Elektrik Münakasası ilânı

Fethiye Belediyesinden :

1 — Nafıa vekâletinden tasdikli proje, keşifname ve şartnamesi mucibince Fethiye kasabasında Elektrik tesisatı yapılması 10/5/936 tarihinden 24/6/936 tarihine kadar 45 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 24/6/936 çarşamba günü saat 11 de Fethiye belediye dairesinde müteşekkil Belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen bedel 4520 liralık santral binası inşası ve ağaç direkler hariç olmak üzere 16301.05 liradır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 1222,58 liradır.

5 — Proje ve teferrüatı, fennî ve hususî şartname ve mukavelename projesi suretleri İstanbul Taksim İstiklâl apartımanında elektrik mühendisi Hasan Haletten parasız alınabilir ve Fethiye belediyesinde görülebilir.

6 — Teklif mektupları şu vesikaları ihtiva edecektir.

A - İstekli bir şirket olduğu takdirde sicilde kaydı olduğu ve halen faaliyette bulunduğuna dair bu eksiltmenin ilânı tarihinden sonra alınmış resmî bir vesika şirket sirkülleri veya Noterlikten musaddak vekâletnamesi.

B - Muvakkat teminatı makbuzu veya bank mektubu.

C - Bugüne kadar en aşağı 16500 liralık bir elektrik tesisatını muvaffakiyetle bitirdiğine dair kabul raporu veya musaddak sureti.

İsteklilerin eksiltme şartnamesi mucibince tanzim edecekleri teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar belediye riyasetine vermeleri veya bu saata yetişmek üzere göndermeleri ilân olunur. «2551»

Dr. HORHORUNİ (Berksoy)
Muayene hergün akşama kadar Eminönü Valde kıraathanesi yanında

Halep oradaysa arşın burada...

Hiç bir soğuk hava dolabı

FRİGİDAİRE kadar

mükemmel, kusursuz ve idareli değildir

FRIGIDAIRE
ATTENTION: IL N'Y A QU'UN VÉRITABLE 'FRIGIDAIRE'

Halep orada ise arşın burada... Elerktrik sarfiyatını asgarî dereceye indiren ve FRİGİDAİRE'e mahsus olan **EKOVAT** tertibatile artık bütün aileler bir soğuk hava dolabına kavuşuyorlar. Bu idareli **FRİGİDAİRE** soğuk hava dolabını gelip tetkik ediniz. Alacağınız. izahattan **FRİGİDAİRE'in** bir lüks eşya olmayıp hakikî bir ihtiyaç olduğunu anlıyacaksınız.

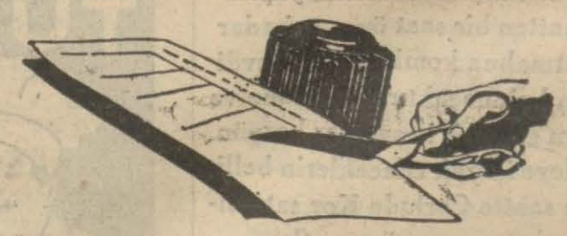

EKOVAT kompresörlü 1936 modeli Frigidaire Elektrik sarfiyatını azamî derecede azaltmaktadır.

Bourla Biraderler ve Şürekâsı Galata, Hezaran caddesi - Beyoğlu, İstiklâl caddesi - Ankara Bankalar caddesi - İzmir Gazi bulvarı ve SATİE'nin bütün şubelerinde

ilâçlarınızı Bahçe kadıpa **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır. **FOSFATİN NECATİ** Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli neş'eli olur.

RADYOLİN

Güzelliği hem yaratan, hem tamamlıyan bir iksirdir.

Şu güzel çehreyi aydınlatan güneş, şüphesiz, inci dişlerdir. Lâkin o dişlere can veren de, şüphesiz, "RADYOLİN„ dir.

Siz de ayni güzelliği elde edebilirsiniz. Fakat bunun için şart günde iki defa

RADYOLİN

ile dişlerinizi fırçalamaktır.

KANZUK

En hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

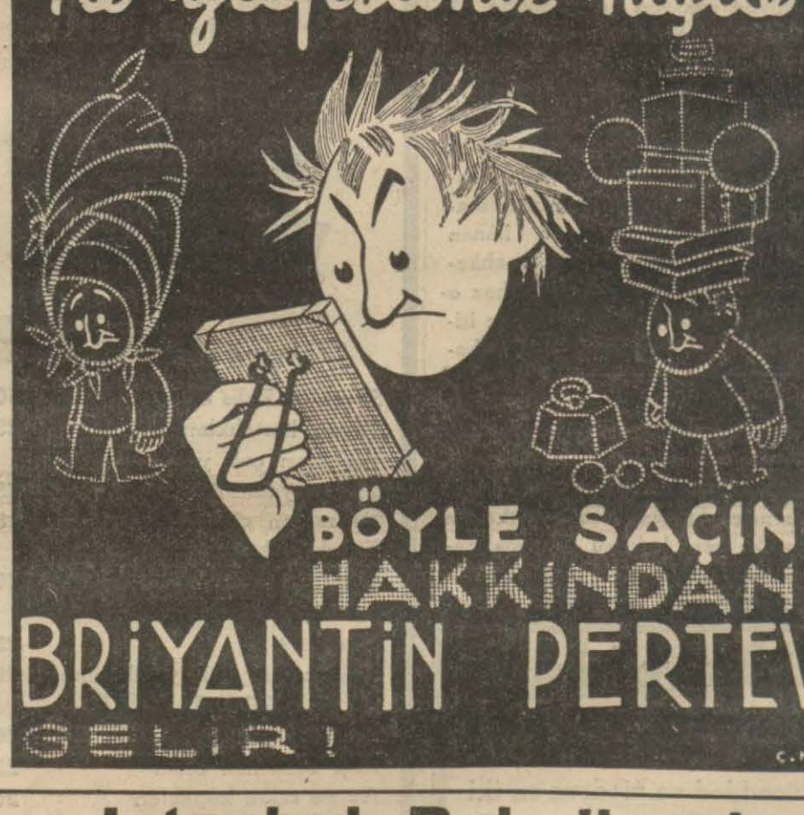

Modern Alman san'atı ve Alman Tezyin San'atları
S E R G İ S İ
İstanbul' da Fındıklı' da Güzel San'atlar Yüksek Okulunda 30 Mayıstan 8 Haziran'a kadar açık bulunacaktır.

Seryanikadim Meryem ana kilisesi vakfı mütevelliliğinden:

Beyoğlunda Tarlabaşında Karnavula sokağında 16, 18 No. lu dört katlı yirmi altı odalı hane 5/Haziran/936 tarihinde cuma gününde Beyoğlu Vakıflar müdürlüğünde açık arttırma ile kiraya verilecektir, İsteklilerin o günde Mülhaka kalemine müracaatları. (2875)

İstanbul Belediyesi

Merkez Hal Müdürlüğünden:

Hâlde 53 No. lu yazıhanede icrayı ticaret etmekte iken 8/10/935 tarihinde vefat eden Sadığın hesapları tasfiye edilip idaremizde bulunan 1500 liralık teminatı iade edileceğinden alacağı bulunan müstahsillerin 20/6/936 tarihine kadar idaremize müracaatları ve bu tarihden sonra yapılacak müracaatların kabul edilmeyeceği ilân olunur.

(2872)

Yarın akşam

ÇAĞLAYAN'ın

Son gecesi münasebetile veda müsameresi
EFTALYA SADİ bestekâr BİMEN
NAŞİD ve ARKADAŞLARI
S. ATTİLA RÖVÜ HEYETİ, ve bütün musiki meslek arkadaşlarının iştirakile muazzam saz heyeti. Telefon : 40335

İstanbul Belediyesi Merkez Hâl Müdürlüğünden:

Hâlde 18 ve 59 No.lı yazıhanelerde iş yapan Karamürsel, Pazar - Çam çukur bağcılar ve bahçıvanlar cemiyetinin infisahı dolayısile hesapları tasfiye edilip 1500 liralık teminat mektupları iade edileceğinden alacaklı bulunan müstahsillerin 28/6/936 tarihine kadar idaremize müracaatları lüzumu ve bu tarihden sonra yapılacak müracaatları kabul edilmeyeceği ilân olunur. (2848)

Sahibi : Necmeddin Sadık
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam matbaası